

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 16/2009 (2317) Rok LI 26.4.2009

1959 - 2009
50 lat
Głosu Katolickiego

**2 maja - Święto
Polskiej Flagi**

DIAŁO-CZERW
POLSKA

1,55€
TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

foto. P. Osikowski

z narodowego dziedzictwa

Ewa Ziółkowska

TA ZIEMIA DO POLSKI NALEŻY

W tym roku przypada 65. rocznica bitwy o Monte Cassino. Bitwy, która pozostaje ważnym składnikiem naszej świadomości narodowej. „Czerwone maki” śpiewa się na baczność, jak hymn narodowy.

**Czy widzisz ten rząd białych krzyży?
To Polak z honorem brał ślub.
Idź naprzód - im dalej, im wyżej,
Tym więcej ich znajdziesz u stóp.
Ta ziemia do Polski należy,
Choć Polska daleko jest stąd...**

Okupione wieloma ofiarami, z trudem zdobyte zwycięstwo odnieśli żołnierze 2 Korpusu Polskiego, niedawni więźniowie sowieckich łagrów. Dla Polaków były to zmagania o narodowy byt, o wolną i niepodległą Rzeczpospolitą. Jednak w tej wojnie wszystko już było rozstrzygnięte. Wielkie mocarstwa wcześniej w Teheranie, a potem w Jałcie zdecydowały o kształcie powojennej Europy. Na włoskiej ziemi pozostały setki mogił poległych i zmarłych z ran żołnierzy polskich.

Zażarte walki o Monte Cassino i przyległe wzgórza zakończyły się 18 maja 1944 roku zatknięciem biało-czerwonego sztandaru na gruzach opactwa Benedyktynów.

huki wystrzałów, powstawały tymczasowe cmentarzyki polowe. Na mogiłach poległych usypywano ziemne kopczyki i stawiano na nich niewielkie drewniane krzyże. Zgodnie z zapowiedzią generała, tuż po bitwie, jeszcze w warunkach wojennych, rozpoczęły się prace nad utworzeniem na Monte Cassino polskiego cmentarza.

Powstał projekt nekropolii. Jego autorami było dwóch wybitnych przedwojennych polskich architektów: Wacław Hryniewicz (1909-1987) - przez pewien czas współpracownik Le Corbusiera, po 1939 roku więzień sowiecki, uczestnik bitwy oraz Jerzy Walerian Skolimowski (1907-1985) - medalista olimpijski w wioślarstwie, żołnierz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich pod Tobrukiem, oficer brytyjskiego wywiadu na Bałkanach. Prace budowlane prowadzone były pod kierunkiem arch. Hryniewicza i inż. Tadeusza Muszyńskiego. Na cmentarz wybrano miejsce u podnóża klasztoru, na stoku wzgórza „593”, z którego nacierała 3 Dywizja Strzelców Karpackich.

Najpierw należało wyrównać teren, zasypując leje po pociskach artyleryjskich. Uwzględniając rzeźbę terenu, przyjęto tarasowy układ cmentarza z przewagą elementów poziomych. Wykorzystano materiały miejscowe, głównie jasnokremowy trawertyn, pochodzący z kamieniołomu w Tivoli pod Rzymem. Istotną rolę wyznaczono zieleni. Budowa ze względu na ukształtowanie terenu nie była łatwa. Raport inż. Muszyńskiego pokazuje skalę trudności: „20 000 metrów sześciennych wykopu i nasypu.

Ponad 12 000 sztuk wyrwanych i obrobionych na mury głazów. 800 ton cementu. Piasek i żwir dowożony karkołomnymi serpentynami aż z doliny rzeki Rapido. Sześć kilometrów wąskotorowej kolejki. Transportowanie tysięcy płyt trawertynu aż z Rzymu. Fundamenty pod mury oporowe niekiedy na głębokość 5 metrów. Zасыpywanie wyrw po 1000-kilogramowych bombach lotniczych”. Cmentarz budowało kilkuset polskich żołnierzy, zatrudniono też włoskich kamieniarzy. Czasu było mało, niewiele ponad rok. Zasadnicza część robót, zgodnie z planem, została zakończona przed szóstą rocznicą wybuchu II wojny światowej.

W przeddzień rocznicy odbył się uroczysty apel poległych. Odczytywano nazwiska, raz za razem rozlegało się donośne:

„Polegli na Polu Chwały”.

Przemawiał zastępca dowódcy 2 Korpusu, gen. Zygmunt Bohusz-Szyszko, który następnego dnia, 1 września 1945 roku, rozpoczął ceremonię otwarcia i poświęcenia cmentarza, składając raport gen. Andersowi. Asystowały kompanie honorowe i poczty sztandarowe. Obecny był brytyjski marszałek Harold Alexander w asyście wojskowych delegacji alianckich, amerykańskiej i francuskiej. Przybyli też przedstawiciele strony włoskiej i Watykanu. Ze wzgórza klasztornego został odegrany Hejnał Mariacki. Mszę św. w intencji poległych odprawił biskup polowy Wojska Polskiego ks. Józef Gawlina, który wygłosił płomienne kazanie. Powiedział:

„Żołnierze! Na nas spoglądają z wysoka olbrzymie ruiny klasztoru, nie przez nas zniszczonego, lecz zdobytego silną ręką Polaka. Wokół nas sterczą ku niebu żalodne kikuty drzew, nieme świadki tytanicznych zmagañ. Przed nami ściele się monumentalny cmentarz braci naszych, co, zdobywając tę górę żelaza, tę twierdzę twierdz, walczyli o Polskę”.

ciąg dalszy na str. 8

Jeszcze tego samego dnia dowódca 2 Korpusu, gen. Władysław Anders meldował Naczelnemu Wodzowi, gen. Kazimierzowi Sosnkowskiemu: „...Zwycięstwo dzięki bohaterstwu żołnierza”, a w rozkazie skierowanym do żołnierzy napisał: „Oddaję hold poległym naszym bohaterom, których dusze stoją dziś przed Najwyższym Sędzią, a których ciała ku wiecznej pamięci tego czynu spoczną na cmentarzu polskim pod klasztorem Monte Cassino”. Gdy toczyły się walki i gdy ucichły już

Telegram biało-czerwony

26 kwietnia 2009

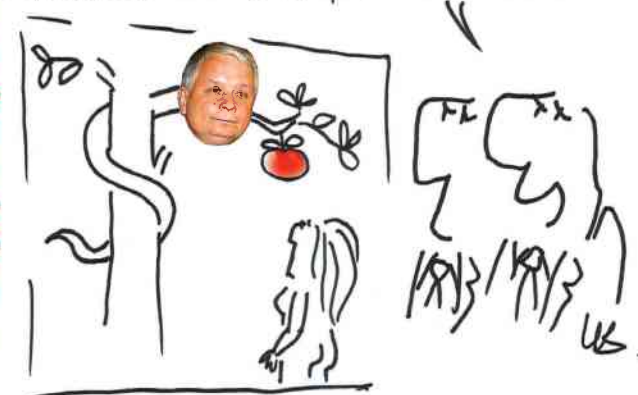
W czas pokoju, wolności i naszej zapuźiałej, ale jednak normalności, gdy trudno o wspólnego wroga i przycupnęły demony, zawsze ogarnia nas, Polaków, jakiś niezrozumiały marazm, obojętność wobec Wspólnej Rzeczy, egoizm. I nic nie jest nas w stanie zjednoczyć, wyzwolić entuzjazmu, solidarności, poderwać do wysokiego lotu ponad głupimi niesnaskami i miernotą ducha. Stoją w

łkacie zakurzone polskie standardy i proporce, orły opadają na nich skrzydła, blaknie... i Bóg, i honor, i Ojczyzna. Znaleźć tę jedną ideę, odkryć wspólną myśl, sprawę, co zdoła dźgnąć skamieniałe serca, wyrwać z chocholej śpiączki, co tełnie w nas wspólną, polską - wiarę i nadzieję. (P.O.)

Z satyrycznej teki L.B.

- LOBBUJEMY WŁAŚNIE ZA WPROWADZENIEM TEJ ILLUSTRACJI DO "KSIĘGI RODZAJU"..

(Rys. Leszek Biernacki)

Z PRAC RZĄDU

Friedman obit, Keynes renatus est

Wojciech Turek

Kwietniowe spotkanie przywódców 20 najważniejszych państw świata, określone mianem „londyńskiego szczytu”, przyniosło - zgodnie z wypowiedziami jego uczestników - przełomowe ustalenia i ma stanowić dowód na to, że świat poradzi sobie z problemami ekonomicznymi.

Pierwsze reakcje giełdy zdają się potwierdzać to przekonanie, ale poprzednie spotkanie państw grupy G-20 w Nowym Jorku w listopadzie ubiegłego roku również wywołało początkowo pozytywną reakcję rynków, po czym nastąpił styczniowo-lutowy ostry zjazd w dół. Po tamtej stronie Atlantyku w ubiegłym roku ustalono strategię działań antyrecesyjnych, podkreślając między innymi konieczność solidarnego obniżania stóp procentowych. Stopy obniżono i tam, gdzie trzeba było (w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii), i tam, gdzie nie trzeba było (w Polsce), ale efekt okazał się mizerny. Teraz uczestnicy spotkania w Londynie ogłosili zamiar dofinansowania międzynarodowych funduszy pomocowych kwotą biliona dolarów. Zapewne obietnica zostanie dotrzymana, ale gotów jestem założyć się, że efekt będzie równie mizerny jak po obniżeniu stóp. I całkiem możliwe, że już wkrótce giełdy znajdą się w kolejnym - jeszcze głębszym od poprzedniego - dołku.

Nie zgadzam się z tymi, którzy występują przeciwko spotkaniom wielkich tego świata. To dobrze, że się spotykają i dyskutują. Ujawniają się rozmaite stanowiska i narasta świadomość współodpowiedzialności za losy świata. Nie trzeba jedynie przy okazji tych spotkań opowiadać rzeczy, które - delikatnie mówiąc - mijają się z faktami i rzeczywistością. Najbogatsze państwa zasyliły już - od początku kryzysu - gospodarki kwotą pięć bilionów (sic!) dolarów.

Ciąg dalszy na str. 7

Praca

Ks. Tomasz Sokół

Jakże znamienne są słowa Jan Paweł II, wypowiedziane na temat ludzkiej pracy, podczas jednej z jego śródowych audiencji. „Człowiek przez pracę ma urzeczywistniać siebie jako człowieka, by stać się bardziej człowiekiem. Praca jest w tym znaczeniu przemianą świata, ale przede wszystkim przemianą człowieka, którego czyni większym wewnątrz, ubogacza i wywyższa w stosunku do otaczającego świata, określa też miejsce człowieka we wspólnocie ludzkiej”.

J.E. Millais - W pracowni Cieśli (1850) - Londyn

1 maja przeżywamy wspomnienie św. Józefa, patrona ludzi pracujących. W Ewangelii czytamy, że był On z zawodu cieślą. Czczymy Go tego dnia jako robotnika pracującego własnymi rękami w Domu Nazaretańskim. Ten, o którym mówiono, że jest Synem cieśli, uczył się pracy od swego ziemskiego ojca. Józef z Nazaretu, poprzez swój warsztat, przy którym pracował Jezus, przybliżył ludzką pracę tajemnicy Odkupienia.

Przyjęcie wolnorynkowego systemu gospodarczego w Polsce po 1989 r., obok niewątpliwego rozwoju ekonomicznego i wzrostu dobrobytu społeczeństwa, prowadzić jednak może do przyzwolenia na skrajny egoizm, akceptację wręcz niechrześcijańskich postaw i zachowań społecznych, a więc i „standardów” etycznych.

Pojawiła się mordercza konkurencja, cynizm, obojętność na los drugiego - potrzebującego - człowieka. O pozycji, o wartości człowieka decydują dziś: pieniądz, układ polityczny, brak skrupułów. Nicuniknioną konsekwencją takiej rzeczywistości jest pogarda wobec pracowników, osób ubogich i bezradnych. Taka bezpardonowa „moralność” reklamowana jest szeroko na łamach massmediów.

Ciąg dalszy na str. 5

LITURGIA SŁOWA

III NIEDZIELA WIELKANOCNA

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 3,13-15.17-19

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Piotr powiedział do ludu: Bóg naszych ojców, Bóg Abrahama, Izaaka i Jakuba, wstawił Sługę swego, Jezusa, wy jednak wydaliście Go i zaparliście się Go przed Piłatem, gdy postanowił Go uwolnić. Zaparliście się świętego i sprawiedliwego, a wyprosiście ulaskawienie dla zabójcy. Zabiliście Dawcę życia, ale Bóg wskrzesił Go z martwych, czego my jesteśmy świadkami. Lecz teraz wiem, bracia, że działaliście w nieświadomości, tak samo jak przelożeni wasi. A Bóg w ten sposób spełnił to, co zapowiedział przez usta wszystkich proroków, że Jego Mesjasz będzie cierpiał. Pokutujcie więc i nawróćcie się, aby grzechy wasze zostały zgładzone.

DRUGIE CZYTANIE

1 J 2,1-5a

Czytanie z Pierwszego listu świętego Jana Apostoła

Dzieci moje, piszę wam to dlatego, żebyście nie grzeszyli. Jeśliby nawet ktoś zgrzeszył, mamy Rzecznika wobec Ojca - Jezusa Chrystusa sprawiedliwego. On bowiem jest ofiarą przebłagalną za nasze grzechy, i nie tylko za nasze, lecz również za grzechy całego świata. Po tym zaś poznajemy, że Go znamy, jeżeli zachowujemy Jego przykazania. Kto mówi: „Znam Go”, a nie zachowuje Jego przykazania, ten jest kłamcą i nie ma w nim prawdy. Kto zaś zachowuje Jego naukę, w tym miłość Boża jest doskonała.

ON JEST PRZEBŁAGANIEM

Często się zdarza, że ktoś nam zwraca uwagę, gdy robimy coś złego. Dotyczy to nie tylko dzieci karconych przez rodziców lub nauczycieli. Dorośli nie rzadziej otrzymują reprimendę od współmałżonka, szefa z pracy albo od swojego współpracownika.

Znamy dobrze uczucie swego rodzaju upokorzenia w podobnych sytuacjach. Nieraz trudno jest przyjąć gorzką prawdę. Niektórzy z nas szukają za wszelką cenę jakiegoś usprawiedliwienia. Bronią się i nie przyznają do błędu. Są też tacy, którzy nie umieją się bronić. Odpowiedzialnie przyjmują na siebie całą winę.

Liturgia słowa III niedzieli wielkanocnej rozpoczyna się poważnym zarzutem skierowanym przez Apostoła Piotra do tych, którzy zaparli się Chrystusa. Oskarżenie jest tym bardziej dramatyczne, że nawet rzymski namiestnik Piłat starał się uwolnić Jezusa. Niegodziwość, za którą są odpowiedzialni, polega na wydaniu niesprawiedliwego wyroku. Możemy sobie wyobrazić wewnętrzne przeżycia tych, którzy przyczynili się rzeczywistości do ukrzyżowania niewinnego Jezusa. Zapewne ich reakcje musiały być podobne do naszych. Jedni próbowali się usprawiedliwić. Inni uświadamiali sobie, jak wielkie zło wyrządzili niewinnemu.

Słowa Piotra są bardzo przejmujące. Nie brzmią jednak jak bolesny wyrzut wobec rodaków. Nie wyrażają one frustracji lub nienawiści do tych, którzy zabili Mistrza. Apostoł pamięta swój własny grzech zaparcia się Chrystusa. Ale teraz Piotr zna i rozumie już sens tego, co wydarzyło się w czasie święta Paschy. Me-

szasz musiał cierpieć, aby zbawić wszystkich ludzi. Został zabity, ale zmartwychwstał. Ci, których wybrał, są świadkami Jego zwycięstwa nad śmiercią. Widzieli Go żyjącego i nie mogą milczeć. Ich własne życie na-

brało nowego znaczenia. Pragną głosić prawdę o Bogu, który zbawia. Przekazują dobrą nowinę o Panu, który nie potępia. Piotr wzywa do pokuty i nawrócenia. Jego mowa zaprasza do porzucenia grzechu, niegodziwości, niewiary i zwątpienia. Przesłaniem orędzia, które wygłasza, jest Bóg miłujący grzeszników. Ten Bóg, okazując łaskę, pragnie odnawiać ich życie, dodawać siły, pokrzepiać nadzieję i umacniać w dobrym.

Przekonanie Piotra, że tajemnica niegodziwości ludzkiej nie przekreśla nikogo, ma swoje źródło w

EWANGELIA

Łk 24,35-48

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Uczeniowie opowiadali, co ich spotkało w drodze i jak poznali Jezusa przy łamaniu chleba. A gdy rozmawiali o tym, On sam stanął wśród nich i rzekł do nich: „Pokój wam”. Zatrwożonym i wylekłym zdawało się, że widzą ducha. Lecz On rzekł do nich: „Czemu jesteście zmieszani i dlaczego wątpliwości budzą się w waszych sercach? Popatrzcie na moje ręce i nogi: to Ja jestem. Dotknijcie się Mnie i przekonajcie: duch nie ma ciała ani kości, jak widzicie, że Ja mam”. Przy tych słowach pokazał im swoje ręce i nogi. Lecz gdy oni z radości jeszcze nie wierzyli i pełni byli zdumienia, rzekł do nich: „Macie tu coś do jedzenia?” Oni podali Mu kawałek pieczonej ryby. Wziął i jadł wobec nich. Potem rzekł do nich: „To właśnie znaczyły słowa, które mówiłem do was, gdy byłem z wami: Musi się wypełnić wszystko, co napisane jest o Mnie w Prawie Mojżesza, u Proroków i w Psalmach”. Wtedy oświecił ich umysł, aby zrozumieli Pisma. I rzekł do nich: „Tak jest napisane: Mesjasz będzie cierpiał i trzeciego dnia zmartwychwstanie; w imię Jego głoszone będzie nawrócenie i odpuszczenie grzechów wszystkim narodom, począwszy od Jeruzolimy. Wy jesteście świadkami tego”.

spotkaniach ze Zmartwychwstałym. Jedno z takich spotkań opisuje dzisiejsza Ewangelia. Uczniowie byli zadziwieni widokiem Mistrza. Fakt zmartwychwstania przerastał ich rozum. Zachowanie Jezusa, który nimi nie gardzi, pomimo zdrady, wprawia ich w zdumienie. Spotkanie ze Zmartwychwstałym napędza Apostołów radością. Pan znów ich naucza i wyjaśnia wszystko, co w Pismach odnosi się do Niego. Oświeca ich umysły, aby zrozumieli tajemnicę zbawienia. Odtąd sami będą głosić odpuszczenie grzechów, dając świadectwo o wszystkim, czego doświadczyli.

Słowo Boże jest żywe i skuteczne. Zaadresowane jest ono do każdego z nas. To słowo pozwala nam stawać w prawdzie o nas samych. Wiele spośród naszych czynów zasługuje na naganę. Chrystus jednak objawia się nam jako zwycięzca grzechu i śmierci, którego żadna niegodziwość ludzka nie zniechęca. W naszym chrześcijańskim życiu obecny jest zawsze jako ten, który umacnia w dobrym. Pozwólmy Mu stać się źródłem naszej radości. Zauważmy, jak przychodzi do wieczerników naszych zalęknionych serc. Nie wypomina nam naszej niewierności. Zapewnia tylko, że On jest wierny w miłości, którą nas umiłował aż po bolesny krzyż i przejmujący trwogą grób. Po udrcie i cierpieniu powstał z martwych jako pierwszy spośród nas wszystkich, pierwszy spośród tych, których śmierć ogarnęła swoją mocą. Dzięki Niemu możemy na nasze życie patrzeć z nadzieją. Największą radością dla nas wszystkich jest nieskończone miłosierdzie Boże.

Jeśliby nawet ktoś zgrzeszył, mamy Rzecznika u Ojca - Jezusa Chrystusa sprawiedliwego. On bowiem jest ofiarą przebłagalną za nasze grzechy, i nie tylko za nasze, lecz również za grzechy całego świata (1J 2,1-2).

Ks. Jakub Kostrzák

Cont. dalszy ze str. 3

Praca

Jesteśmy więc często świadkami rozpadu więzi społeczno-moralnych, przesileni ideowych i eksplozji chaosu. Człowiek przestaje być twórcą, a staje się wyłącznie anonimową „siłą roboczą”, o którą się dba o tyle, o ile służy do nieustannego wytwarzania kosztem jej sił fizycznych i psychicznych.

Tymczasem dla człowieka praca winna posiadać nie tylko znaczenie fizyczne czy techniczne, ale także etyczne. Praca jest tylko środkiem do tego, by stawać się coraz lepszym, duchowo dojrzałym, aby móc spełnić swoje ludzkie powołanie, jakim obdarzył nas Stwórca tu, na ziemi. Bóg sprawił, że człowiek panuje nad ziemią, odkrywa i wykorzystuje wciąż na nowo jej zasoby, dlatego też nieustannie trzodzi się on i pracuje. Jeśli więc praca jest powołaniem człowieka, to jest w jego życiu czymś szczególnym i nieodłącznym, jest powinnością moralną, etosem i obowiązkiem. Człowiek winien więc pracować zarówno ze względu na nakaz Stwórcy, jak i na swoje własne człowieczeństwo, którego egzystencja i ciągły rozwój domagają się wytwarzania dóbr i myśli.

Człowiek powinien, szczególnie ze względu na swoją rodzinę, w której przyszedł na świat, na społeczeństwo, w którym żyje i do którego przynależy, dobrze i uczciwie pracować, zapewniając im dobrobyt. Praca, obok miłości, jest dla człowieka podstawą kształtowania się jego rodzinnego systemu wartości. Te dwa kręgi wzajemnie się łączą i przenikają. Wiemy przecież doskonale, iż ludzka praca jest jednym z podstawowych warunków umożliwiających założenie i utrzymanie rodziny. Rodzina domaga się bowiem środków do normalnego funkcjonowania w konkretnym społeczeństwie. Te życiowe środki nabywa człowiek poprzez własną, odpowiedzialną pracę. Praca i pracowitość warunkują właściwe wychowanie w rodzinie oraz społeczeństwie. Zatem praca ludzka ma wartość tylko wtedy, gdy jej owoce służą człowiekowi: pomagają mu w życiu, pozwalają doskonalić się, uczestniczyć w tworzeniu Dobra, Prawdy i Piękna. Człowiek przez swoją pracę doskonali świat i czyni go miejscem lepszym, przyjaznym ludziom.

Od lat Kościół zwraca szczególną uwagę na rolę pracy - dostrzega w niej wielkie dobrodziejstwo dla człowieka. Ona jest jednym z jego podstawowych praw, ale i ważnym życiowym obowiązkiem. Obowiązek pracy posiada jednak swoje granice: do pracy nie powinno się angażować dzieci, ludzi chorych i starych. Przykazanie pracy nie dotyczy sytuacji, w której nie są spełnione określone warunki: np. bezpieczeństwo. I wreszcie do pracy nie jest się zobowiązany wtedy, gdy zagrożone są wartości duchowe pracownika, gdy nadużywa się godności osoby ludzkiej. Praca traci wówczas swój właściwy sens i charakter. Przykładem mogą być kraje, gdzie chce się wymusić na lekarzu, drogą sądową, dokonywanie aborcji wbrew wyznaczanym przez nich wartościom duchowym.

„Święty Józefie, wstawiaj się za nami u Boga, abyśmy rozumieli i w pełni przeżywali sens naszej pracy, abyśmy przez nią przybliżali się do Boga - Stwórcy i Odkupiciela - i uczestniczyli w Jego zbawczych zamierzeniach w stosunku do człowieka i świata”- (z Nowenny do św. Józefa).

Ks. Tomasz Sokół

Życie Kościoła

Warszawa

□ 2 kwietnia minęła 4. rocznica śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II. O 21³⁷, dokładnie w godzinę śmierci Papieża-Polaka, ruszył portal internetowy www.czuwamy.org.pl. „Portal ten jest po to, żeby pobudzać do refleksji, do modlitwy” - mówił ks. Dariusz Kowalczyk. „Tam można na przykład zrobić sobie zakładkę, zapraszając ludzi w tym miejscu na modlitwę, na czuwanie, na czytanie tekstów papieskich, na Eucharystię z prośbą do Boga o rychłe wyniesienie Sługi Bożego na ołtarze”.

□ W Warszawie zaprezentowano książkę „Aparat represji wobec ks. Jerzego Popiełuszki 1982-84”. Publikacja została wydana przez IPN pod redakcją naukową Jolanty Mysiakowskiej. „Mamy nadzieję, że ta książka, po pierwsze, przypomni i przybliży postać ks. Jerzego. Po drugie, zaprezentuje dokumenty już znane, jak i te dotyczące inwigilacji, a dotychczas nieznanne - podkreśliła Mysiakowska. - Mam nadzieję, że przyczyni się to jakoś do procesu beatyfikacyjnego i do powiedzenia czegoś więcej na temat tej postaci”.

Paryż

□ W Święta Wielkanocne we Francji przyjęło chrzest 2931 dorosłych. Według danych Konferencji Biskupów Francji ponad 80% nowo ochrzczonych pochodzi z terenów miejskich. Niemal co drugi ma w rodzinie korzenie chrześcijańskie, ok. 4% pochodzi z rodzin islamskich i 1% z rodzin żydowskich. Około połowa wszystkich katechumenów to robotnicy i urzędnicy, ok. 10% - ludzie wolnych zawodów, a 15% - studenci. Ponad dwie trzecie stanowią kobiety, większość z nich w wieku 25-40 lat.

Waszyngton

□ Początek kwietnia upłynął w USA jako Dzień Czerwonej Koperty. Nowa inicjatywa amerykańskiego ruchu Pro Life polegała na wysyłaniu do prezydenta Obamy pustych czerwonych kopert na znak protestu przeciwko legalności aborcji. Blisko 130 tys. osób wysłało puste czerwone koperty do prezydenta. Zgodnie z prośbą organizatorów nadawcy umieścili na odwrotnej stronie informację wyjaśniającą sens wysyłania pustych kopert: „Koperta ta symbolizuje jedno dziecko, które umarło w wyniku aborcji. Jest ona pusta, ponieważ życie, które zniszczono, nie stało się częścią naszego świata. To dziecko mogło kiedyś zostać prezydentem. Co by było, gdyby Twoja matka dokonała aborcji?”. Organizatorom zależało, aby nadawcy umieścili na kopertach swoje prawdziwe nazwiska i adresy, gdyż, jak stwierdzili: „Chcemy, aby była to akcja wielu ludzi z różnych części kraju”.

Lourdes

□ „Kościół nie jest zagubionym statkiem. Kieruje nim Duch Święty, a jego żywotność zależy od naszej komunii z Chrystusem Zmartwychwstałym i z braćmi na całym świecie” - powiedział przewodniczący francuskiego episkopatu na zakończenie wiosennej sesji plenarnej w Lourdes. Kard. André Vingt-Trois zapewnił o poparciu biskupów dla Benedykta XVI, a zarazem przypomniał, że to właśnie w tym duchu mogli oni swobodnie powiedzieć, za co mieli do Papieża żal w obliczu niedawnych trudności.

L'Aquila

□ W L'Aquila panuje lęk, gdyż trzęsienie ziemi było bardzo silne - przyznaje ordynariusz miasta. Abp. Giuseppe Molinariego smuci rosnąca liczba ofiar, w tym dzieci. „Miasto jest zrujnowane. Uszkodzonych zostało wiele domów, również zabytkowych kościołów, w tym katedra” - powiedział abp Molinari. W związku z powtarzającymi się wstrząsami, tamtejsi wierni dużo się modlili. Wystawiono również figurę św. Emidiusza, który jest opiekunem w czasie trzęsienia ziemi. Nabożeństwo do tego świętego jest bardzo żywe w L'Aquila.

Kraju

- Prezydent Lech Kaczyński złożył oficjalną wizytę państwową w Wilnie. Prezydent RP wystąpił w litewskim Sejmie.
- Prezydent Lech Kaczyński złożył jednodniową wizytę w Afganistanie, gdzie odwiedził m.in. polską bazę wojskową i przeprowadził rozmowy z prezydentem Hamidem Karzajem.
- Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski z okazji Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej odwiedził miejsce kaźni polskich oficerów.
- Niejasno rysuje się przyszłość Instytutu Pamięci Narodowej. PO zapowiada zmiany w ustawie. Jest to ciąg dalszy awantury o biografię Lecha Wałęsy napisaną przez Pawła Zyzaka, który stracił już w IPN pracę. Kampania ataków idzie tak daleko, że promotor pracy Zyzaka, prof. Andrzej Nowak z UJ, został „wyproszony” z konferencji Polskiej Akademii Umiejętności, gdzie miał w czerwcu wygłosić wykład. Szefostwo PAU doszło do wniosku, że Wałęsa mógłby poczuć się urażony. Odwaga niektórych naukowców bardzo staniała...
- Z tej samej łączki. Nieznana osoba wynosi z IPN dokumenty, które rozsyła do redakcji, twierdząc, że znalazła je na śmietniku. Przygotowywanie frontu do ataku na IPN trwa...
- Chyba nie wiele pomoże prezesowi Januszowi Kurtyce usunięcie z posady dyrektora pionu edukacji IPN Jana Żaryna. Żaryn został zdymisjonowany za wysunięcie przypuszczenia, że proces lustracyjny Lecha Wałęsy, w którym otrzymał on status „pokrzywdzonego”, mógł nie być do końca prawidłowy.
- Pozostajemy przy IPN. Prezydent, zapewne także trochę po to, by umocnić pozycję historyków IPN, wręczył kilku najbardziej zasłużonym państwowe odznaczenia. Natychmiast odezwały się „nożyce” - redaktorka „Gazety Wyborczej”. Ewa Milewicz zwróciła swoje odznaczenie, które otrzymała od prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.
- Prezydium Rady Krajowej NSZZ Solidarność wyraziło protest przeciw politycznym atakom na IPN.
- PiS skreśliło z listy wyborczej do PE europoła poznańskiego Macieja Libickiego. Oficjalnie chodzi o fakt zarejestrowania go jako „kontakt operacyjny” SB. Struktury PiS w Wielkopolsce podzieliły się. Z PiS wystąpili m.in. posłowie z Poznania: Jacek Tomczak i Jan Filip Libicki.
- Wg OBOP na PO chce głosować 58% wyborców. PiS może liczyć na 20%, SLD na 8%, a PSL na ok. 5%. Głosowanie w wyborach do PE deklaruje tylko 13% Polaków.
- 58%, a jeszcze im mało. Platforma podejmuje propagandową akcję 500 spotkań na 500 dni rządu.

□ W wieku 84 lat zmarł Andrzej Stelmachowski, doradca „Solidarności”, MEN, marszałek Senatu, wieloletni prezes „Wspólnoty Polskiej”, ostatnio doradca prezydenta ds. Polonii.

□ Platforma upolitycznia służby cywilne.

Na czele Rady Służby Cywilnej, po raz pierwszy, znaleźli się działacze partyjni. Rzecz jasna działacze PO będą gwarantami... apolityczności urzędników.

□ Policja sprawdza odwiert w Toruniu, który zamówiła fundacja Lux Veritas o. Rydzka. O wpuszczeniu do Wisły solanki mieli zawiadomić wędkarze. Prezes wędkarzy też z PO?

□ Kolejna afera ze spółką, która wygrała państwowe przetargi. Tym razem chodzi o MGGP, w której udziały ma żona Aleksandra Grada. Z jakiej partii jest Grad nie trzeba dodawać...

□ Gen. Mieczysław Bieniek przejął funkcję przedstawiciela Polski przy wojskowych komitetach NATO i UE w Brukseli.

□ Platforma odłożyła na półkę projekt o in vitro autorstwa Jarosława Gowina. Ministerstwo zdrowia ma natomiast przystosować krajowe przepisy do „europejskiej konwencji bioetycznej”.

□ W Łodzi otwiera się wystawa poświęcona wychodzącemu w tym mieście w latach 1977-1981 drugoobiegowemu pismu literackiemu „Puls”. Jednym z jego założycieli był zmarły w Paryżu poeta Jacek Bieriezin. Przy okazji wystawy odbywa się promocja książki poświęconej działalności łódzkiej opozycji.

□ IPN odnalazł miejsce spoczynku zamordowanego przez komunistów gen. Augusta Fieldorfa „Nila”. Jego szczątki mają być ekshumowane i pochowane z należnymi honorami.

□ Synod Kościoła ewangelicko-augsburskiego zajął się współpracą swojego zwierzchnika, bpa Janusza Jaguckiego, z SB. Straci on stanowisko zwierzchnika polskich luteranów.

□ W Kamieniu Pomorskim doszło do pożaru budynku z mieszkaniami socjalnymi. Zginęło co najmniej 21 osób. Prezydent ogłosił żałobę narodową.

□ Po długiej chorobie zmarła matka premiera, Ewa Tusk-Ochelska. Miała 75 lat.

□ W wieku 87 lat zmarł Tadeusz Tuczapski, peerelowski generał, członek WRON, człowiek oskarżony m.in. w procesie o masakrę na Wybrzeżu w 1970 roku.

□ Po 17 latach Polska kończy udział w misji wojskowej ONZ - UNIFIL w Libanie.

□ Osłabienie złotówki ma też dobre strony. Z Krakowa donoszą, że pod Wawel powrócili brytyjscy turyści.

ze świata

□ Pod koniec kwietnia z oficjalną wizytą do Warszawy przybywa premier Ukrainy Julia Tymoszenko.

□ Czechy mają nowego premiera. Mirka Topolanka zastąpił dotychczasowy prezes urzędu statystycznego, Jan Fischer, który ma powołać tymczasowy gabinet fachowców.

□ Wybory w Mołdawii mieli wygrać rządzący komuniści, którzy dostali 60 miejsc w 101-osobowym parlamencie. Protesty opozycji spowodowały, że prezydent Voronin zgodził się na powtórne przeliczenie głosów. Władze oskarżyły jednocześnie Rumunię o inspirowanie protestów. Manfiestanci wdarli się m.in. do parlamentu i siedziby prezydenta.

□ Antyprezydenckie manifestacje miały miejsce w Gruzji. Za manifestacjami może stać Moskwa. Prezydent Saakaszwili zapowiedział, że nie ustąpi przed końcem swojej kadencji, która mija w roku 2011.

□ Wg sondażu przeprowadzonego we wszystkich krajach członkowskich UE, w wyborach do Parlamentu Europejskiego głosy na partie lewicy i centroprawicy rozkładają się po równo. Mogą one liczyć na wyniki po 41% głosów.

□ UE ocenia dotychczasową pomoc dla banków w krajach członkowskich na sumę 3 bilionów euro!

□ Premier Iraku al-Maliki złożył wizytę w Moskwie. Rozmawiano głównie o współpracy gospodarczej.

□ Prezydent Algierii Abdelaziz Bouteflika został wybrany na trzecią kadencję. Uzyskał w wyborach 90,24% oddanych głosów.

□ Parlament Białorusi, wzorem polskiego Sejmu, pracuje nad tzw. Kartą Białorusina.

□ Łukaszenka rozmawiał ponad trzy godziny z patriarchą Rusi Cyrylem. Podobno zgodził się z tezą, że Białoruś i Ukraina to nierozdzielne części świętej Rusi.

□ Patriarcha Cyryl zabrał się za personalne reformy rosyjskiej Cerkwii. Na początek odstawił na boczny tor swoich byłych kontrkandydatów...

□ Władze Białorusi odrzuciły apel o uznanie miejscowego Związku Polaków kierowanego przez Andżelikę Borys.

□ W Tajlandii wprowadzono stan wyjątkowy. Masowe protesty doprowadziły do starć z policją i wojskiem. W Bangkoku odwołano spotkanie przywódców państw ASEAN.

□ Komuniści koreańscy grają nadal z ONZ w „ciuciubabkę”. Po niekorzystnej dla KRL rezolucji Rady

Bezpieczeństwa ONZ zagrozili wznowieniem swojego programu atomowego.

☐ Niemiecka SPD staje się coraz bardziej lewicowa. Socjaldemokraci proponują nowe podatki dla bogatych, dodatkowe kontrole dochodów, wprowadzenie płac minimalnych, dopłaty z budżetu na ochronę miejsc pracy.

☐ Piraci somalijscy zwolnili statek „Bon Asir”. W jego załodze było 5 polskich marynarzy. W polityce wobec piratów chyba się coś zmienia. Francuzi i Amerykanie przeprowadzili akcje odbicia zakładników na swoich jednostkach. W akcji francuskiej zginął jednak zakładnik. Akcja US Army odbyła się bez strat własnych.

☐ Serbscy politycy dali przykład „postaw antykrzysowych”. Prezydent, ministrowie i posłowie obcięli sobie pensje o 15%.

☐ We Lwowie otwarto pierwsze na Ukrainie „okno życia”, w którym matki mogą pozostawić nowonarodzone dziecko, jeśli nie chcą się nim opiekować.

☐ Ukraina zastrza przepisy chroniące jej rynek pracy przed obcokrajowcami. Chodzi tu głównie o stanowiska... menadżerów.

☐ Bułgarscy rolnicy protestują przeciw nicopłacalności ich produkcji. Zablokowali m.in. przejścia graniczne z Turcją i zapowiedzieli rozłożenie miasteczka namiotowego w Sofii przed gmachem ministerstwa rolnictwa.

☐ Administracja Barcka Obamy rozważa możliwość legalizacji pobytu w USA nielegalnych emigrantów. Są to głównie Latynosi. Liczbę przebywających „na czarno” w USA ocenia się na 12 milionów.

☐ Po raz pierwszy w historii na rodzinną imprezę z okazji Wielkanocy zaproszono do Białego Domu w Waszyngtonie także posiadające dzieci pary homoseksualne.

☐ B. premier Wielkiej Brytanii i „katek” Tony Blair zauważył, że Benedykt XVI powinien przemyśleć swoje stanowisko wobec homoseksualistów...

☐ 5 żołnierzy USA poniosło śmierć po samobójczym ataku islamistów w irackim Mosulu.

☐ Maoiści atakowali kopalnię boksytu w Indiach i wzięli jej pracowników jako zakładników.

☐ Rosja kupuje od Izraela na potrzeby swojej armii bezzalogowe samoloty.

☐ Prezydent Fidzi rozpędził sąd tego kraju, który nie uznał jego władzy i przywrócił obalonego w wojskowym zamachu poprzednika.

☐ Na ulicach Londynu przeciw sytuacji na Cejlonie protestowało około 100 tysięcy Tamilów. Wdarli się oni do budynku ambasady Sri Lanki.

☐ Wybuch gazociągu sparaliżował dostawę gazu z Turkmenistanu do Rosji. Obydwie strony twierdzą, że chodzi tu o wypadek.

☐ Trzęsienie ziemi we włoskiej Abruzji spowodowało śmierć 294 osób. Tysiące ludzi pozostało bez dachu nad głową.

Ciąg dalszy ze str. 3

Friedman obit, Keynes renatus est

Jedynym efektem tych działań jest złagodzenie dotychczasowego przebiegu recesji. Co będzie dalej, nie wiadomo. Ale dolarowi nie wróżę świetlanej przyszłości. To już jest nie tylko dosłownie, ale i w przenośni, papierowy pieniądz. Strach pomyśleć, co się stanie, kiedy świat się o tym przekona.

Uczestnicy „londyńskiego szczytu” mają różne pomysły na ratowanie światowej gospodarki. Amerykanie z zapalem godnym lepszej sprawy reanimują Keynesa i mają pretensje do Europy, że nie pompuje więcej pieniędzy państwowych dla ratowania sektora prywatnego. Europejczycy chcieliby raczej uporządkowania finansów światowych, likwidacji „rajów podatkowych” i tym podobnych liberalnych wynaturzeń. Gdy jedni chcą przyjmować Turcję do Unii Europejskiej, drudzy przejmują się losem ocieplającej się planety Ziemia. Mi osobiście bliższe jest stanowisko Europy - obecny kryzys jest efektem zbytnej tolerancji dla piewców samoregulujących się mechanizmów tzw. „wolnego rynku”.

Prawdziwym „przełomem” spotkań w Nowym Jorku i Londynie jest jednak coś, o czym niezbyt chętnie się mówi. Do grona „wielkich tego świata” zostały przyjęte Chiny: trzecia, a już niedługo druga gospodarka świata, wierzy-

ciel biliona dolarów w amerykańskich obligacjach. Jedyny kraj, który wciąż osiąga imponujące tempo wzrostu gospodarczego. Świat, w którym żyjemy, przestał być dwubiegunowy. Obok Stanów Zjednoczonych i Rosji pojawiły się Chiny. Jest również miejsce dla Europy, ale ta wciąż

wikła się w wewnętrznych sprzecznościach, przez co marnuje swą dziejową szansę.

Analiza „londyńskiego szczytu” byłaby niepełna, gdyby nie pojawiła się „sprawa polska”. Fakt, że Polacy nie wzięli udziału w szczycie, jest niewątpliwie naszą (nie tylko rządową!) porażką, ale mimo wszystko ma to drugorzędne znaczenie. Polityka toczy się w dłuższym wymiarze i - tak czy owak - niedługo znajdziemy się w tym elitarnym gronie. Ważniejsze jest coś innego, a mianowicie miejsce Polski w ogólnoswiatowym kryzysie.

Otóż na tle ogólnej niepewności i recesji, Polska wypada całkiem nieźle. Nic dlatego, że coś się u nas poprawiło, ale dlatego, że świat zachodni w szybkim tempie degeneruje się, przez co - relatywnie rzecz ujmując - Polska gospodarka jawi się coraz zdrowsza. Niedawno pisząc na łamach „Głosu” o problemie naszej drogi do euro, wskazywałem, że Polska nie powinna się spieszyć z przyjęciem nowej waluty i że bardzo dobrze się stało, iż nie mieliśmy sztywnego kursu złotego wobec euro. Najnowsze dane Eurostatu z lutego pokazują, że jedynie w Polsce (2,4 %) i Belgii (0,6 %) gospodarka rośnie, podczas gdy w krajach bałtyckich mamy do czynienia z dramatycznym załamaniem gospodarczym. Nawet rząd Donalda Tuska, który najpóźniej pojmuję nawet najprostsze sprawy, zrozumiał już, że euro możemy przyjąć dopiero około 2015 roku.

To naprawdę optymistyczne sygnały. Jeśli rządowi nie uda się zepsuć tego, co jest w tej chwili (osłabienie złotego przyczyniło się do pobudzenia gospodarki), Polska gospodarka będzie nadal rosła bez niczyjej pomocy. A ci, którzy trzymają swe oszczędności w złotych polskich, czyli miliony Polaków, będą mieli powody do zadowolenia.

Wojciech Turek

Ciąg dalszy ze str. 2

TA ZIEMIA DO POLSKI NALEŻY

Przy grobach polskich żołnierzy modlili się duchowni kilku wyznań. Przemawiał gen. Anders, który zapalił znicze ku czci poległych. Złożono wieńce.

Wyjątkowe znaczenie miała 25. rocznica bitwy. Obchody zostały przeniesione na 15 sierpnia 1969 roku. Tego dnia emigracyjna młodzież polska „przejęła sztandary walczącego o wolność narodu”, co uwieczniono na cmentarnej bramie. Rola Monte Cassino jako narodowego sanktuarium wzrosła za pontyfikatu Jana Pawła II. Niezliczone pielgrzymki podążające z Polski do Watykanu włączały do programu cmentarz i oddanie hołdu żołnierzom polskim.

Na Polskim Cmentarzu Wojennym pod Monte Cassino spoczywa 1051 żołnierzy poległych w bitwie. Po wojnie, zgodnie z jego ostatnią wolą, pochowano tam gen. Władysława Andersa, który zmarł 12 maja 1970 roku w Londynie. Są tam również groby dowódcy 3 Dywizji Strzelców Karpaczkich gen. Bolesława Ducha, zmarłego też w Londynie 9 października 1980 roku i arcybiskupa

arcybiskupa Józefa Gawliny, zmarłego 21 września 1964 roku w Rzymie. Cmentarz montecassiniński jest wybitnym założeniem architektoniczno-rzeźbiarskim, znakomicie wkomponowanym w krajobraz. Wiedzie do niego asfaltowa ale-

Józefa Gawliny, zmarłego 21 września 1964 roku w Rzymie.

Cmentarz montecassiniński jest wybitnym założeniem architektoniczno-rzeźbiarskim, znakomicie wkomponowanym w krajobraz. Wiedzie do niego asfaltowa ale-

ja wysadzana szpalerami tui. Z obu stron wejścia, na masywnych cokołach wznoszą się olbrzymie rzeźby orłów z rozpostartymi skrzydłami, wykute w trawertynie przez włoskiego artystę prof. Duilio Cambellottiego. Szerokimi schodami wchodzi się na kamienne, półokrągłe plateau z napisem: „Przechodniu, powiedz Polsce, żeśmy polegli wierni w jej służbie”. W części centralnej znajduje się krzyż Virtuti Militari ze zniczem pośrodku. Obok usadowiona jest płyta nagrobna gen. Andersa. Żołnierskie mogiły rozmieszczone są na dziewięciu wznoszących się w górę tarasach. Na nich, w dwóch rzędach, ustawione są krzyże łacińskie, prawosławne i macewy z jednakowymi płytami grobowymi. Na każdej wyryto nazwisko, nazwę oddziału, datę i miejsce urodzenia oraz datę śmierci. Na wyższych tarasach, w części środkowej, znajdują się płyty nagrobne gen. Ducha i abp. Gawliny. Na ostatnim, najwyższym poziomie stoi ołtarz polowy z napisem: „PAX” i płaskorzeźbami polskich orłów wojskowych. Za nim wznosi się wysoki mur oporowy z wykutymi kartuszami ze znakami jednostek 2 Korpusu. Nad cmentarzem góruje 7-metrowa płaskorzeźba godła polskiego - orła w koronie na podstawie z potężnych, nieobrobionych głazów, umieszczonego w centralnej części równoramiennego krzyża z tui. Powyżej wznoszą się pomniki 3 Dywizji Strzelców Karpaczkich, 5 Kresowej Dywizji Piechoty i 4 Pułku Pancernego „Skorpion”, a w niedległym Piedimonte - Pułku 6 Pancernego „Dzieci Lwowskich”.

Po wojnie o nekropolię troszczyli się byli żołnierze 2 Korpusu. Cmentarz odnowiono w 1962 roku staraniem Emigracji Polskiej. Przez dziesięciolecia jedynie Polacy mieszkający na obczyźnie mogli uczestniczyć w kolejnych obchodach rocznicowych i pielęgnować cmentarz. Sytuacja uległa zmianie po 1989 roku. Ciężar opieki spoczął na instytucjach rządowych obu krajów - polskiej Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa i włoskim Komitecie Generalnym ds. Uczczenia Poległych na Wojnie.

Zupływem lat, na skutek działania sił przyrody, Polski Cmentarz na Monte Cassino coraz bardziej niszczał. Ekspertyza konserwatorska, przeprowadzona przez specjalistów z warszawskiej ASP w 1997 roku, wykazała znaczny stopień destrukcji elementów kamiennych oraz wadliwie działający system odwadniania. Wieloletnie zaniedbania i brak bieżącej konserwacji spowodowały, że obecnie cmentarz wymaga generalnego remontu, a jego otoczenie uporządkowania. Płyty nagrobne są splekane i zanieczyszczone, napisy na większości z nich nieczytelne. Płaskorzeźba orła się rozpada. Prace renowacyjne ruszyły w kwietniu i mają być kontynuowane w latach 2010-2011.

W tym roku 18 maja na Monte Cassino planowane są wyjątkowo uroczyste obchody. Przybędą kombatanci z kraju i z zagranicy, wśród nich nieliczni już żyjący uczestnicy bitwy. Zjawią się oficjalne delegacje. Tydzień później, 24 maja, nekropolię odwiedzić ma Benedykt XVI. Choć czasu pozostało niewiele, jest nadzieja, że na Polskim Cmentarzu Wojennym będzie można godnie przyjąć tak szacownych gości.

Ewa Ziółkowska

Głos wokół sportu

Bogdan Usovicz

☺ **Z okazji sportowych remanentów przypominamy, że Polska w eliminacjach MŚ pokonała 10:0 San Marino (najwyższy wynik w historii międzypaństwowego meczu Polaków).** W naszej grupie prowadzi jednak Irlandia Pn. (7 meczów i 13 punktów), przed Słowacją (5 12), Polską (6 10), Czechami (6 8), Słowenią (6 8) i San Marino (6 0). Czesi po porażce u siebie 1:2 ze Słowacją zmienili trenera i zawiesili 6 piłkarzy. Polacy nie tracą szansy na awans. Kolejne mecze eliminacyjne czekają nas jesienią. Wcześniej nasza kadra ma spotkać się w towarzyskich meczach z RPA, Grecją i Irakiem.

☺ **W ekstraklasie wygrywają faworyci, czyli zespoły z czołówki.**

Po 23. kolejce prowadzenie w tabeli utrzymał Lech Poznań, który wyjazdowe zwycięstwo nad Piastem Gliwice zapewnił sobie w ostatnich sekundach gry. Lech nadal o punkt wyprzedza Legię Warszawa oraz o trzy punkty broniącą tytułu Wisłę Kraków. Dalej są Polonia Warszawa, GKS Bełchatów, Śląsk, Jagiellonia i ŁKS. Najbliżej straty punktów był lider, który dopiero w czwartej minucie doliczonego czasu zapewnił sobie trzy punkty w spotkaniu z Piastem w Gliwicach (2:1). Bohaterem meczu został Marcin Kikut, który zdobył drugą i miał udział przy pierwszej bramce dla „Kolejorza”. Piast z przebiegu gry nie zasłużył na porażkę. Kłopotów z odniesieniem zwycięstwa nie miała Legia, która w Warszawie wygrała z Cracovią 4:0. 15. gola w sezonie uzyskał pochodzący z Zimbabwe Takesure Chinjama, który został samodzielnym liderem klasyfikacji strzelców (Brożek nadal leczy kontuzję). Po czterech latach na stadion Wisły Kraków wrócił Tomasz Frankowski, jednak tym razem →

Kochał Polaków na całym świecie

Prof. Andrzeja Stelmachowski

(1925 - 2009)

Dom Polonii w Warszawie przy Krakowskim Przedmieściu 64, dostojny gmach, którego białą fasadę znają praktycznie wszyscy Polacy na świecie, jest siedzibą stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i od chwili powstania w 1990 roku, dla rodaków na obczyźnie nierozzerwalnie kojarzy się z postacią Profesora doktora hab. Andrzeja Stelmachowskiego. Nic dziwnego, Profesor Stelmachowski, który odszedł od nas 6 kwietnia br., był współzałożycielem „Wspólnoty Polskiej” i nieprzerwanie, od początku aż do maja 2008 roku, pełnił tu funkcję prezesa. Dopiero w ubiegłym roku, VII Walne Zebranie Delegatów powołało nowe władze, a Profesorowi Stelmachowskiemu przyznało tytuł Prezesa Honorowego.

Profesor żył sprawami swoich rodaków rozrzuconych zawiłymi wydarzeniami naszej narodowej historii po całym świecie. Mimo to miał zawsze czas na spotkanie, rozmowę, korespondencję.

Kiedy przychodziło się na spotkanie, Profesor zawsze witał z uśmiechem i szerokim gestem zapraszał do swojego gabinetu. Trzeba przyznać, że nie było to zwyczajne pomieszczenie biurowe, a miejsce, które odbierało się jak pokój z rodzinnego domu. Gabinet był jak swoisty salonik, urokliwy i nieco tajemniczy. Panowała tu atmosfera ogromnej sympatii i przyjaźni. Wszystko było tu bliskie i polskie, sztandar z orłem, tomy naszych wieszczów, statuetki i wizerunki bohaterów narodowych, a obok niezliczone drobiazgi i pamiątki od nas, Polaków z całego świata. Gabinet nawet w dzień spowity był przytłumionym światłem, zdawać by się mogło mgiełką przeszłości i historii. I w takiej oto scenerii rozmawiało się z tym nadzwyczajnym człowiekiem o ogromnej życzliwości. Profesor bardzo uważnie słuchał i chciał jak najdokładniej poznać przedstawiane mu sprawy. Zawsze starannie studiował wcześniej informacje o swoim rozmówcy i jego środowisku polonijnym. Dawało to jeszcze większe poczucie prawdziwie bliskiego kontaktu, nawet przy pierwszym spotkaniu.

Profesor nie przesiadywał w Warszawie. Jeździł do Polaków bez względu na odległości, cieszył się każdą nową polonijną organizacją i działalnością. Starał się pomagać nam wszystkim, którzy pragniemy umacniać więź z Ojczyzną, z naszym językiem i kulturą. Wielką uwagę skupiał na udzielaniu jak najszerszej pomocy wszędzie tam, gdzie w kolejnych pokoleniach odradzała się polskość, a w szczególności na Wschodzie, aż po daleki Kazachstan. W Polsce natomiast angażował się m.in. w pomoc dla studentów polskiego pochodzenia, repatriantów i tych wszystkich, którym udało się na powrót osiedlić w Ojczyźnie.

Andrzej Stelmachowski urodził się 28 stycznia 1925 r. w Poznaniu. W okresie okupacji był żołnierzem Armii Krajowej. Studia prawnicze odbywał na tajnym Uniwersytecie Warszawskim w latach 1943-1944 oraz na Uniwersyte-

→ jako zawodnik Jagiellonii Białostok. Wisła wygrała 1:0 po efektywnym trafieniu piętą Marcina Baszczyńskiego już w trzeciej minucie gry, ale trzeba dodać, że zmarnowała sporo innych sytuacji strzeleckich. Trzecią ligową wygraną pod wodzą trenera Bogusława Kaczmarka odniosła warszawska Polonia, która na świeżącym pustkami Stadionie Śląskim pokonała Ruch Chorzów 3:1. Dziesiąte trafienie w sezonie zanotował Macedończyk Filip Ivanovski, który w 14. minucie zapewnił gościom prowadzenie. Także trzecie zwycięstwo z rzędu odniósł PGE GKS Belchatów, który w Gdańsku pokonał Lechię 2:1 i zajmuje piąte miejsce w tabeli ze stratą siedmiu punktów do Lecha. Porażka popsowała natomiast trenera Lechii Tomasza Kafarskiego, który zastąpił zwolnionego Jacka Zielińskiego. Gdańszczanie, którzy przegrali po raz czwarty z rzędu, zajmują obecnie 14. miejsce w tabeli oznaczające konieczność walki o uniknięcie spadku w barażach. Lechia o trzy punkty wyprzedza ostatniego w tabeli Górnika Zabrze oraz o jeden Cracovię. Zabrzanie byli

Ostatnie spotkanie w gabinecie Profesora, w czerwcu 2007 r.

cie Poznańskim w latach 1945-1947, gdzie doktoryzował się w 1950 r. Był profesorem prawa rolnego i cywilnego.

Po studiach pracował w sądownictwie, z którego został zwolniony za udział w pielgrzymce prawników do Częstochowy (1957). Jako członek Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego w latach 1957-1962 równolegle był pracownikiem naukowym (asystent, adiunkt, docent - 1958 r.). Następnie profesor Uniwersytetu Wrocławskiego (1962-1969), Uniwersytetu Warszawskiego (1969-1993). W latach 1970-1991 wykładowca w Akademii Teologii Katolickiej (obecnie UKSW); członek Prymasowskiej Rady Budowy Kościołów (1975-1985); członek Komisji Episkopatu „Iustitia et Pax”, członek Komisji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Rolników (od 1979), doradca Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej (VIII 1980); ekspert w Ośrodku Prac Społeczno-Zawodowych przy Komisji Krajowej Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” (1980-1981). W okresie stanu wojennego doradca Tymczasowej Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”; zaangażowany w sprawę powołania kościelnej Fundacji na Rzecz Rolnictwa; przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Fundacji Rolniczej (1982-1985); później członek Kościelnego Komitetu Rolniczego; prezes Warszawskiego Klubu Inteligencji Katolickiej (1987-1989); obserwator Stołicy Apostolskiej na 63. Konferencji Stowarzyszenia Prawa Międzynarodowego w Warszawie (VIII 1988). Doradca Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność”; członek Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie, przewodniczący Komisji Wsi i Rolnictwa (od XII 1988); uczestnik obrad plenarnych „okrągłego stołu”; współprzewodniczący podzespołu ds. rolnictwa (II-IV 1989). Senator RP (VII 1989-1991), wybrany na Marszałka Senatu RP (1989-1991); Minister Edukacji Narodowej (XII 1991 - VII 1992).

Dokończenie na str. 10

blisko zdobycia trzech punktów we Wrocławiu, ale Śląsk wyrównał na 1:1 siedem minut przed ostatnim gwizdkiem sędziego. Po porażce z Jagiellonią otrząsnął się LKS. Czwarte zwycięstwo na wiosnę to zatopienie Arki w Gdyni 3:0. Polonia Bytom zremisowała z Odrą Wodzisław Śl. 1:1.
 Ⓣ **Po wyścigach F1 w Australii oraz Malesji** Kubica ciągle bez punktów.

Ⓣ **Na ME w podnoszeniu ciężarów, które odbyły się w Bukareszcie, Polacy zdobyli tylko jeden, brązowy medal.** Wywalczyła go w wadze do 48 kg Marzena Karpińska.

Ⓣ **Polsko-austriacki debel Kubot-Marach wygrał turniej ATP Tour w Casablance.**

Ⓣ **W Toruniu trwa turniej MŚ Dywizji 1 w hokeju na lodzie.** Awans do światowej elity zapewni sobie tylko jedna drużyna. Pierwsze wyniki: Włochy-Rumunia 11:0, Polska-Holandia 3:1, Ukraina-Wlk. Brytania 4:2, Włochy-Wlk. Brytania 5:2, Ukraina-Holandia 5:1, Polska-Rumunia 7:0.

LA PAGE DES FRANCOPHONES
de Richard Zienkiewicz (ricziena@laposte.net)

LE SOUVENIR

Comme tous les ans depuis son retour au Père le 2 avril 2005, les Polonais commémorent la mort du pape Jean-Paul II.

La mort d'une personne n'est pas une surprise en soi, car nous y serons tous confrontés un jour ou l'autre et personne n'y échappe. La surprise, c'est sa soudaineté ou le fait qu'elle touche quelqu'un qui nous est cher. C'est le cas de notre bien-aimé pape Jean-Paul II. Son âge et sa maladie ne laissaient aucun doute sur l'issue qui l'attendait, mais nous avons tous été tout de même surpris par sa disparition, comme si c'était une chose qui ne pouvait pas lui arriver, ou alors pas si rapidement. Nous étions si habitués à le voir dans les médias qui le montraient à sa fenêtre au Vatican, qui commentaient ses prises de position ou son enseignement, qui suivaient ses voyages dans le monde entier. Sa présence était tellement ancrée dans nos vies qu'il nous semblait éternel, nous nous imaginions qu'il serait toujours là, à nos côtés. Personne ne pensait qu'il partirait un jour, comme tout le monde. Et soudain nous nous sommes sentis orphelins, et nous le sommes encore. Nous avons commencé à rassembler dans notre mémoire les souvenirs que nous avons de lui, ce qu'il avait dit et qui nous paraissait important pour nos vies et pour nos relations avec Dieu, les situations cocasses ou émouvantes dont il était l'acteur. Nous avons aussi fait un examen de conscience pour nous dire que l'on aurait peut-être dû plus ou mieux écouter ce qu'il disait, mieux appliquer ce qu'il nous avait enseigné, pour regretter peut-être de ne pas avoir été suffisamment attentifs ou consciencieux. Nous l'avons beaucoup pleuré et nous le pleurons encore. Nous avons beaucoup prié et nous prions encore, nous prions pour sa béatification, pour sa canonisation, pour qu'il intervienne en notre faveur et qu'il soutienne nos prières. Il y a quatre ans, la vie du pays s'est arrêtée, le temps du deuil. Tout a été bouleversé, chamboulé. Les Polonais se sont spontanément rassemblés dans les églises pour prier, car rien d'autre ne pou-

avait plus compter pour eux que d'être en union de prière pour leur pape, pour notre pape. Depuis, chaque année, ils continuent de le faire le 2 avril. Les commémorations prennent des formes diverses et variées. Il y a tout d'abord les messes. Cette année encore, toutes les églises ont célébré des messes à la mémoire de Jean-Paul II et pour sa béatification. À Rome même, la messe a été concélébrée à la basilique Saint-Pierre par le pape Benoît XVI et le cardinal Dziwisz, ancien secrétaire particulier de Jean-Paul II pendant de très nombreuses années. À Cracovie, à 21 heures 37, à l'heure à laquelle s'est éteint le pape, on a fait sonner la cloche Zygmunt qui se trouve dans un clocher de la cathédrale du Wawel. Traditionnellement, à Cracovie toujours, les fidèles se sont retrouvés devant l'archevêché, au numéro 3 de la rue Franciszkańska, sous la fenêtre dite « du pape », par laquelle Jean-Paul II s'adressait à la foule, et en particulier aux jeunes, lorsque ses voyages en Pologne conduisaient ses pas par l'ancienne capitale. Ils ont écouté un message de monseigneur Dziwisz. Ce n'est pas mentir de dire que plusieurs millions de petits cierges ont été allumés, également à cette même heure précise, soit dans les églises, soit sur les places, comme sur la place Piłsudski à Varsovie où un grand cierge a été allumé, soit dans les rues, comme sur l'avenue Jean-Paul II à Varsovie encore, soit chez les particuliers. On ne peut pas compter les expositions, les conférences, les concerts, les projections de films ou les représentations théâtrales, les processions ou les marches, et même des rencontres sportives, qui se sont déroulés le 2 avril, ou quelques jours avant ou après, à l'intention de Jean-Paul II et de sa béatification. La télévision publique polonaise a organisé un grand quiz et a retransmis

for. T. Kozycki

un concert, intitulé « Les artistes en hommage à Jean-Paul II. Les patrons de l'Europe et de la Pologne », organisé à Zamość. Les Polonais ont toujours un souvenir très vivant de leur pape. Par exemple, un sondage GfK Polonia pour le quotidien *Życie Warszawy* montre que 73% des Varsoviens se souviennent de l'heure de sa mort. Chez les jeunes de 18 à 29 ans, ce taux monte à 80%, alors que chez les 50 ans et plus il est inférieur à la moyenne. En revanche, seuls 61% sont capables d'en dire l'année exacte. Conserver la mémoire de Jean-Paul II et lui rendre hommage est essentiel, mais ce n'est pas suffisant. Il faut aussi que son enseignement, tout ce qu'il nous a transmis au cours de son long pontificat, soit un héritage vivant dont chacun puisse s'inspirer et s'imprégner dans son comportement pour la vie de tous les jours. Sinon à quoi serviraient son œuvre et le procès en canonisation en cours ? La date de la béatification n'est pas encore fixée. Les médias se font régulièrement l'écho de rumeurs qui sont rapidement démenties. Toutefois, se fondant sur des sources bien informées, le quotidien *Rzeczpospolita* a établi que celle-ci pourrait intervenir l'année prochaine, le 2 avril, à la date du cinquième anniversaire de la disparition de Jean-Paul II. S'il en était ainsi, ce serait un choix d'une grande portée symbolique.

Dokończenie ze str. 9

Ś.p. Prof. Andrzej Stelmachowski

Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (1990-2008); od maja 2008 r. Prezes Honorowy „Wspólnoty Polskiej”; od lutego 2007 r. doradca Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego ds. Polonii. Doktor Honoris Causa: Paryskiej Sorbony, Uniwersytetu w Ferrarze, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ważniejsze prace naukowe: „Posiadanie w prawie polskim” (1958), „Kontraktacja produktów rolnych” (1960), „Wstęp do teorii prawa cywilnego” (wyd. I. 1960 r., wyd. II. 1984 r.), „Zarys teorii prawa cywilnego” (1998), „Kształtowanie się ustroju III Rzeczypospolitej (1998), współautorstwo wielokrotnie wznawianego podręcznika: „Prawo rol-

ne” - ostatnio „Prawo rolne na tle ustawodawstwa Unii Europejskiej” (1999). Około 160 publikacji książkowych, rozpraw i artykułów.

Profesor dr hab. Andrzej Stelmachowski w pamięci jednych zapisał się jako prawnik, doradca komitetu strajkowego w Stoczni Gdańskiej, współtwórca statutu „Solidarności”, uczestnik „okrągłego stołu”, dla innych jako pierwszy Marszałek Senatu III Rzeczypospolitej, minister edukacji narodowej, czy też ostatnio doradca prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego ds. Polonii. W sercach Polaków rozsianych na świecie pozostanie tym, który nas kochał.

*Agata Kalinowska-Bowdy
Fot. i biogram (na podst. archiwum i inf.
Stow. „Wspólnota Polska”)*

„Sonderaktion Krakau bis” nie będzie! Wojciech Turek

Collegium Novum UJ

Jeszcze kilka dni temu zastanawiałem się nad napisaniem felietonu chwającego minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbarę Kudrycką za plany reform, polegające m. in. na uproszczeniu procedury habilitacyjnej oraz wprowadzeniu zasady: im lepsza uczelnia, tym więcej pieniędzy z budżetu.

Chciałem napisać, że nie wszystkie działania obecnego rządu - który uważam za najslabszy merytorycznie rząd w kilkunastoletniej historii niepodległej Polski - zasługują na krytykę.

Na szczęście nie popełniłem tego faux pas, ponieważ Pani Minister - w atmosferze zbiorowej histetrii, jaka wybuchła po opublikowaniu książki Pawła Zyzaka o Lechu Wałęsie - popełniła klasyczne polityczne „harakiri”, świadczące o tym, że wcale nie jest osobą wyrastającą ponad przeciętną mierność rządzącej Platformy Obywatelskiej.

Chodzi oczywiście o zlecenie przez nią kontroli na Wydziale Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, zapewne w celu sprawdzenia, czy nie doszło do nieuprawnionego nadania tytułu magistra historii młodemu człowiekowi, który „śmiał” podważyć pomnikową wielkość Lecha Wałęsy.

Czegoś takiego jeszcze nie było od 1989 roku. Przez moment powiało wspomnieniem stalinowskiego „kultu jednostki”.

Niektórym mogło się to skojarzyć - toute proportion gardee - ze złowrogą akcją hitlerowców przeciwko profesorom UJ, zakończoną osadzeniem uwięzionych w obozie koncentracyjnym.

Znawcy historii zapewne przypomnieli sobie o ograniczaniu przez przedwojenną sanację autonomii uniwersytetów. Tak czy owak dla piszącego te słowa, ale również wielu innych ludzi pomysł Pani Minister od samego początku jawił się jako skandal i kompromitacja rządzących... „liberałów”.

Skala społecznego oburzenia musiała być znacząca, skoro niedługo potem wicepremier Grzegorz Schetyna sprostował Minister nauki, a pośrednio również premiera Tuska, który przecież również wystąpił w roli wybitnego znawcy zagadnień naukowych i proceduralnych, czyli super-rektora. Schetyna oświad-

czył, że „naślanie kontroli na UJ to błąd”. **„Sonderaktion Krakau” zatem nam nie grozi, ale przez chwilę było bardzo gorąco.**

Tu już nie chodzi o histerię, w jaką wpada „towarzystwo ze styropianu”, ilekroć ktoś podejmuje próbę zakwestionowania mitologii „obalania komunizmu”. Można i na wet trzeba poddawać krytyce nowe książki historyczne - na tym polega dążenie do postępu, do zgłębienia tego, „jak było naprawdę”. Ale żeby w dobie kryzysu gospodarczego premier zajmował się książką 24 letniego i początkującego historyka, to już nie tylko historyczna reakcja, ale objaw choroby zżerającej nasze państwo.

Przykro jest patrzeć na tę dysproporcję sił. W konfrontacji z ogromną machiną państwa szary obywatel - taki jak Zyzak - nie ma szans. Już stracił pracę w IPN. Jaka uczelnia wyższa, jaka szkoła - wbrew stanowisku rządu - przyjmie go do pracy? Niestety, przykład Zyzaka dowodzi, że w Polsce wciąż (albo znowu) istnieją pytania, których nie wolno zadawać.

Nie chcę dokonywać żadnych uogólnień, ale przecież publicysta polityczny nie może uchylać się przed próbą poddania ocenie postępowania aktualnego premiera rządu.

W mojej opinii Donald Tusk nie jest człowiekiem przyszłości. Młodzi wyborcy, którzy na niego głosowali, popełnili oczywisty błąd, ponieważ ich faworyt jest człowiekiem rozpaczliwie uwikłanym w jakieś zależności od Lecha Wałęsy. I wydaje się zdeterminowany bronić Wałęsy nawet kosztem dążenia do prawdy, nawet kosztem myślenia o przyszłości.

Przez chwilę - gdy aktualna była decyzja Minister nauki - można było powiedzieć: nawet kosztem wolności słowa. I pomyśleć, że przecież i Wałęsa, i Tusk, i Pani Minister wywodzą się z pierwszej „Solidarności” 1980 roku, a więc z ruchu, który wystąpił w obronie wolności badań naukowych, wolności słowa, autonomii uczelni wyższych. Dziś ci sami ludzie zachowują się podobnie jak niegdyś krytykowany przez nich bonzowie partii komunistycznej. Ta sama buta i arogancja, to samo stawianie się ponad obywatelom, ta sama nonszalancja w odniesieniu do wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób pokazują, że nie będą kłeczeć na kolanach przed Mamoną władzy...

Nie byłem (i wciąż nie jestem) zwolennikiem „spiskowej teorii dziejów” i nie tłumaczyłem - jak wielu moich znajomych - wszystkich wydarzeń zachodzących w Polsce brakiem lustracji, wpływem agentury, postkomuny etc. Ale jednak nie mogę nie zauważyć zadziwiającej zbieżności:

obecny rząd firmują dwie osoby (Tusk i Pawlak), które w 1992 roku pomagały prezydentowi Wałęsie obalać w nocy rządu Jana Olszewskiego.

Rząd nieudolny i tak czy owak skazany na upadek. A jednak przykre wrażenie „nocnej zmiany” wciąż pozostaje. Ludzie, którzy wówczas uzasadniali tak niezwykle tryb obrad jakimś niebezpieczeństwem grożącym Polsce, dzisiaj uważają książkę 24 latka za groźną dla istniejącego porządku. To mogłoby być śmieszne, ale - powiem wprost - mnie napawa strachem! Ja się takich ludzi boję! Na dodatek ci sami ludzie pokazali w 2009 roku, że za nic mają szacunek dla jakichkolwiek instytucji, skoro nie mają szacunku dla prastarego Uniwersytetu Jagiellońskiego, kwestionują jego uprawnienia, podważają jego autorytet, gotowi są przejść do porządku dziennego nad „żrenicą wolności”, która powinna być drogą każdemu Polakowi, a liberałowi w szczególności. Zmieniają zaś decyzje jedynie pod naciskiem społecznym, ponieważ wiedzą, że ich władza zależy od woli wyborców. Cofnąć tak surową ocenę Premierów mogą tylko pod jednym warunkiem: po zdymisjonowaniu przez Premiera Pani Minister. W chwili publikowania tego felietonu będzie już wiadomo, czy fakt taki miał miejsce.

Polska · Francja · świat *Anna Rzczycka*

George Walker Bush przyzwyczaił Amerykanów do tego, że swoich przyjaciół, znajomych, gości prywatnych oraz oficjalnych przyjmował w Białym Domu. Rzadko z niego wychodził, jego prezydenckie życie toczyło się z dala od zgiełku miasta.

Państwo Bush byli domatorami i wcale nie ciągnęły ich atrakcje Waszyngtonu, nie lubili też zagranicznych podróży. Bywali jedynie na swym rancho w Teksasie i to wszystko.

Styl Baracka Obamy jest zupełnie inny. Na początku marca widziano go na meczu koszykówki w Verizon Center, gdy kibicował swej ulubionej drużynie Chicago Bulls, która mimo prezydenckiego wsparcia przegrała z ekipą Washington Wizards. Wraz ze swą żoną Michelle oraz córkami Malia i Sashą dwa razy odwiedził Centrum im. Kennedy'ego. Po raz pierwszy, by obejrzeć spektakl taneczny, a po raz drugi, by wziąć udział w holdzie dla senatora Edwarda M. Kennedy'ego. Państwo Obamowie lubią też chodzić do restauracji; nie muszą to być bynajmniej drogie lokale dla bogatych, wystarczają

im uliczne bary typu „Ben's Chili Bowl” czy „Fice Guys Burgers and Fries”. 6 marca prezydencka para udała się na wywiadówkę do szkoły 10-letniej Malii.

Obamowie przyglądali się też zawodom sportowym, w których uczestniczyły ich córki i dali się zaprosić na dyskusję ze studentami z dzielnicy zamieszkałej głównie przez imigrantów.

Obama wybrany został na prezydenta USA niecałe trzy miesiące temu i w ciągu tego czasu częściej widziano go na ulicach Waszyngtonu niż wszystkich poprzednich amerykańskich prezydentów. Nie dziwi to wcale bliskich przyjaciół Baracka i Michelle. Obamowie są typowymi „mieszczuchami”: mieszczańskie życie prowadzili w Chicago i nie zamierzają rezygnować z jego przyjemności. Lubili wieczorami wychodzić z domu i chęć do przyzwyczajenia zachować. Są też oczywiście świadomi tego, że jako pierwsza afro-amerykańska para w Białym Domu muszą wyjść poza dostatnie środowiska waszyngtońskiego establishmentu i wiedzieć, co myślą pozostałe grupy społeczne.

Dłatego także co rano Barack Obama oddaje się lekturze kilkunastu listów zwykłych obywateli, wyselekcjonowanych dla niego przez doradców z obfitej korespondencji przychodzącej na 1600 Pennsylvania Avenue. Listy te są odzwierciedleniem nastrojów społecznych, zawierają

skargi, prośby, świadectwa ludzi zmagających się z mniejszymi i większymi problemami życia codziennego. Ich liczba wzrosła ostatnio w związku z kryzysem, w którym od jesieni pogrążona jest Ameryka. Bezrobocie rośnie z miesiąca na miesiąc, kraj zaangażowany jest w wojnę, Amerykanie wątpią i... piszą do swego prezydenta. Obama utrzymuje także kontakt internetowy z przyjaciółmi i znajomymi dzięki kieszonkowemu komputerowi - telefonowi BlackBerry, najnowszemu „cudowi” techniki i informatyki. Ten wielofunkcyjny aparat, wyposażony w potężny system ochrony, który zapewnić ma jego właścicielowi pełne bezpieczeństwo, był przedmiotem sporu ze służbami czuwającymi nad życiem i zdrowiem prezydenta. Obama postawił na swoim: za żadną cenę nie chciał się pozbyć możliwości szybkiego kontaktu z najbliższymi. Amerykanom ta bezpośredniość i głód wiedzy na temat realnego życia obywateli bardzo się podobają. Prezydent jednak nie ma złudzeń: „stan łaski” minie i przyjdzie pora na przedstawienie konkretnych rezultatów konkretnej polityki. Zaproponowany przez niego program ożywienia gospodarczego, opiewający na 1000 mld dolarów, ma podwoić budżet resortu edukacji, stworzyć załączki powszechnego systemu opieki zdrowotnej, zmodernizować infrastrukturę i przebudować system bankowy.

Czy te plany się powiodą? Czy Barackowi Obamie uda się wyprowadzić Stany Zjednoczone z kryzysu, który jest nie tylko najpoważniejszą od 1929 r. zapasnością finansową i ekonomiczną, ale przede wszystkim bardzo głębokim kryzysem zaufania społecznego? Na to pytanie odpowiedzieć będzie można za kilka lub raczej kilkanaście miesięcy.

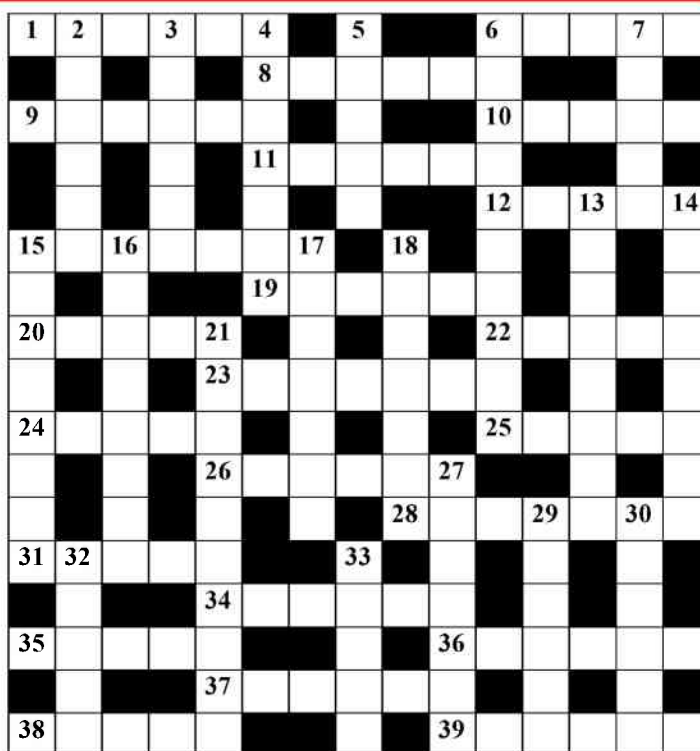
Krzyżówka Gościa Niedzielnego

Poziomo: 1. walczy z fałszem; 6. członek rodziny; 8. bunt przeciwko przykazaniom Bożym; 9. przyjmuje wpłaty i wypłaca należności; 10. umysł; 11. stół do sprawowania Najświętszej Ofiary; 12. namiastka; 15. następca Dawida; 19. imię świętego (listopadowy solenizant); 20. cykl produkcyjny w hucie; 22. polski samolot odrzutowy; 23. przydatna w geometrii; 24. lina służąca do podnoszenia ciężaru na statku; 25. wojskowy kolor ochronny; 26. kąpielisko nad Zatoką Gdańską; ; 28. chustka trójkątna; 31. autor „Przygód Tomka Sawyera”; 34. autor powieści „Serce”; 35. słowo honoru; 36. napór; 37. metoda bezgotówkowych rozliczeń; 38. pobierana przeważnie w szkole; 39. język kleru.

Pionowo: 2. państwo w Afryce; 3. siły zbrojne; 4. zna się na rolnictwie; 5. ubiór; 6. syn chrzestny; 7. otwór w burcie statku; 13. przyrząd do łączenia papieru; 14. przedmiot wykonany z gliny naturalnej; 15. niezrozumiała mowa; 16. bieganina; 17. dawany kelnerowi; 18. zabezpieczenie przed zniszczeniem; 21. dane biograficzne; 27. jeden z dwunastu wybranych przez Jezusa; 29. miasto na trasie Lipno - Płońsk; 30. dolina o stromych zboczach; 32. cnota Boska; 33. ozdobny krzew parkowy.

Rozwiązanie krzyżówki: GK 13/2009 (29 marca 2009 r.).

Poziomo: koszyk, Józef, wojna, poręka, sosna, trzon, wole, czar, rozstanie, jarzyniak, test, kask, kowadełko, dekretarz, kicz, Elam, omżyn, dywan, iloraz, Indra, osada, klekot. **Pionowo:** kupiec, sprawa, kwaterunek, ojczyzna, jasnota, zesłanie, fragment, orczyk, zjawia, kwaszeniak, treska, szkic, kadzidło, sakiewka, oranżada, begonia, imbryk, zgrzyt.

* Kronika polonijna *

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

BELGIA

□ 17 marca 2009 r. zmarł o. Tadeusz Czaja, kapłan Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej; ur. w 1935 r. w Ostrorogu k. Szamotuł, syn Andrzeja i Barbary z domu Hoffmann.

T. Czaja ukończył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Zgromadzeniu Misjonarzy Oblatów w Obrze 1955-61; licencjat i magisterium z prawa kanonicznego oraz specjalizacja z metodologii historii, archiwistyki i bibliotekarstwa na KUL 1963-69; studia specjalistyczne z prawa kanonicznego w Kongregacji dla Instytutów Życia Konsekrowanego w Rzymie 1990-92. Świecenia kapłańskie przyjął w 1961r. w Obrze. Kapelan szpitali (zwłaszcza psychiatrycznego w Lublińcu 1961-62); duszpasterz młodzieży szkół średnich w Ilawie 1962-63; profesor prawa kanonicznego w Wyższym Seminarium Duchownym w Obrze 1969-87; dyrektor biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Obrze (przekształcił ją w dużą bibliotekę naukową) 1970-87; korespondent Biura Prasowego przy Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski (do 1987); prokurator generalny oblatów przy Stolicy Apostolskiej (pierwszy Polak w Zgromadzeniu, który wszedł do Administracji Generalnej) 1987-93; duszpasterz polonijny w Liège (Belgia) 1993-95, a następnie w Brukseli (proboszcz parafii MB Częstochowskiej) 1995-2009; superior Dystryktu Belgijskiego i radny prowincjonalny (1998-2009) Wicewojewództwa Polskiej Oblatów we Francji i Beneluksie 1995-2009; kapelan Koła b. Żołnierzy AK i Stow. Polskich Kombatantów w Belgii 1995-2009; profesor prawa kanonicznego na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Poznańskiego 1998-2009. Negocjator i pierwszy sygnatariusz (wraz z o. L. Brzezina i o. W. Walaszczykiem) umowy o najem dla polskiej wspólnoty w Brukseli kościoła Notre Dame de la Chapelle oraz inicjator umieszczenia w nim kopii obrazu MB Częstochowskiej. Autor artykułów prasowych i opracowań naukowych. Odznaczenia: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kombatantki. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 6 kwietnia br. w kościele N.D. de la Chapelle w Brukseli.

POLSKA

□ Nakładem Towarzystwa Słowaków w Polsce ukazała się książka w języku ukraińskim Heleny Krasowskiej i Weroniki Jakimowicz Bukowina. *Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo wydana z okazji 10-lecia Międzynarodowego Stowarzyszenia Miłosierdzia-AIC na Bukowinie Karpackiej*. Stow. AIC powstało w 1997 r. najpierw w Storożyńcu, a następnie w Pance, Starej Hucie, Dawidenach i Dolnych Piotrowcach. Założycielami byli ks. Stanisław Irisik CM i siostra Anna Brzęk SM. Przyczyną rozwoju Stowarzyszenia Miłosierdzia na Bukowinie było kilka. Po rozpadzie Związku Radzieckiego i odzyskaniu niepodległości przez Ukrainę nastąpił ogromny kryzys. Wielu ludzi traciło pracę i było pozbawionych środków do życia. Najtrudniej odnaleźć się w nowej sytuacji było ludziom starszym, chorym i rodzinom wielodzietnym. Nie wypłacano wówczas regularnie emerytur i wynagrodzenia. Bez pomocy z zewnątrz trudno byłoby im przetrzymać ten trudny okres. Powstanie Stowarzyszenia Miłosierdzia było więc próbą podjęcia wyzwania wynikającego z zaistniałej sytuacji. „Ubodzy cierpią mniej z powodu braku hojności, niż z powodu braku organizacji” - mówił święty Wincenty a Paulo. Najpierw wolontariusze oraz liderzy grup musieli sami nauczyć się skutecznie pomagać. Podczas swych spotkań zapraszali innych w celu zapoznania się z pracami charytatywnymi w Polsce, we Włoszech, w Belgii, Niemczech i we Francji. Na spotkania doksztalające przyjeżdżali na Bukowinę m.in. Anne Sturm, Andree Tomanek, Patrycja de Nava, Carla Brunetti - członkowie Międzynarodowego Stowarzyszenia Miłosierdzia. Głównym celem Stow. na Bukowinie jest pomoc ubogim, chorym i wielodzietnym rodzinom. Hasłem i wyzwaniem Stowarzyszenia jest: *Działać razem przeciw różnym formom i przyczynom ubóstwa*. AIC jest organizacją pozarządową z własnym statutem. Posiada także swoją strukturę. Nad całością czuwają księża misjonarze i siostry miłosierdzia pracujący w Storożyńcu. W omawianej książce zamieszczono również listę osób należących do AIC, a także informacje, jak zostać wolontariuszem. To niewielkie opracowanie - jak pisze ks. Stanisław Irisik we Wstępie - zawiera w sobie wielkie bogactwo - bogactwo ducha ludzi, którzy znalazłszy się w trudnej życiowej sytuacji nie zamknęli się w swoich problemach. Stawiali sobie pytanie: Co możemy zrobić, by pomóc innym? Odpowiedzią na to wyzwanie są założone Stowarzyszenia Miłosierdzia w bukowińskich miejscowościach. W niektórych z nich Stowarzyszenia formalnie przestały już istnieć, ale nawet krótki okres ich działalności pozostawił trwały ślad w życiu ludzi.

30 marca 2009 roku
50. rocznicę święcen
kapłańskich obchodził:

Ks. Józef Kuroczycki OMI

Z tej szczególnej okazji
Rektor FMK we Francji
ks. inf. Stanisław Jeż

oraz

Redakcja „Głosu Katolickiego”
składają Czcigodnemu
Jubilatowi życzenia
obfitych łask Bożych
i wszelkiej pomyślności.

166 Pielgrzymka Polaków do Montmorency

W niedzielę 10 maja, dla uczczenia pamięci Polaków zmarłych na emigracji, odbędzie się w Montmorency, pod auspicjami władz miejskich, 166. Pielgrzymka organizowana przez Tow. Historyczno-Literackie, przy współudziale Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Kolegiaty św. Marcina w Montmorency, Ośrodka Dialogu Księży Pallotynów, Tow. Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji oraz Stow. Polskich Kombatantów i ich Rodzin we Francji. **Godz. 11¹⁵** - Msza św. w Kolegiacie św. Marcina; **godz. 13⁰⁰** - Złożenie kwiatów na cmentarzu Les Champeaux (rue Gallieni) na grobach osób zasłużonych dla Polski; **godz. 14³⁰** - Spotkanie przyjacielskie w Domu Księży Pallotynów (34 Chemin des Bois-Briffaults). **Powrót do Paryża o godz. 16³⁰**.

Dojazd do Montmorency: - autokar do dyspozycji uczestników (cena 10 euro). Wyjazd o g. 9³⁰ sprzed kościoła polskiego (263 bis rue St Honoré). Powrót z Montmorency o g. 16³⁰ (osoby zainteresowane proszone są o zapisy do 25 kwietnia - tel. 01 55 35 32 25); samochodem: wyjazd z Porte Maillot, kier. Pontoise. Wjechać na pas Taverny-Enghien, jechać w kier. Montmorency; przejechać „Route Nationale 328” i kierować się w stronę Kolegiaty św. Marcina (kier. - szpital); - pociągiem: z Gare du Nord Surface w kier. Ermont-Eaubonne (godz. ojazdu: 9⁵⁹, 10¹⁴ i 10²⁹). Dojechać do Enghien-les-Rains (14 min). Na dworcu udać się do autobusu „Ligne Verte” (godz. ocj: 10²⁰ i 10⁵⁰) (Collegiale); wysiąść na przystanku Saint-Valéry.

Wielu Polaków przebywających za granicą rozważa powrót do Kraju. Ci, którzy się na to zdecydowali, powinni należycie się do tego przygotować. Z myślą o nich powstał „Powrotnik”, czyli praktyczny poradnik dla osób wracających do ojczyzny.

Polacy, którzy wyemigrowali w poszukiwaniu pracy, wiedzą, ile praktycznych i formalnych trudności musieli pokonać, zanim ustabilizowali swoje życie za granicą. Chociaż wrócić jest zdecydowanie łatwiej niż wyjechać, powrót również stanowi wyzwanie. Dlatego warto dokładnie go zaplanować, co pozwoli uniknąć wielu niepotrzebnych komplikacji i rozczarowań. Przewodnikiem w drodze do domu może być nasz „Powrotnik” stworzony z myślą o Polakach przebywających za granicą. Wiele miejsca poświęcamy w nim formalnościom, które należy załatwić jeszcze na emigracji oraz tym, którymi będziemy musieli się zająć po powrocie do kraju. Radzimy między innymi, jak zorganizować przeprowadzkę. Podpowiadamy również, jak wykorzystać doświadczenie zdobyte za granicą w poszukiwaniu pracy w Polsce oraz jak załatwić formalności niezbędne przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej.

Podczas pobytu za granicą Polacy często zakładają rodziny, a potem wracają z nimi do kraju. W „Powrotniku” piszemy więc, jak zawrzeć małżeństwo z cudzoziemcem w Polsce oraz jak zarejestrować zagraniczny akt małżeństwa w urzędzie stanu cywilnego. Podpowiadamy również, jakich formalności należy dopełnić, rozpoczynając życie z małżonkiem obcokrajowcem w Polsce oraz jak zapisać dzieci do polskiej szkoły. Podajemy też wiele ważnych informacji dotyczących świadczeń społecznych. Wyjaśniamy zasady przekazywania do Polski zasiłków, rent i emerytur, do których nabyliśmy prawo podczas pobytu za granicą.

Planując swój powrót do kraju, pamiętaj o tym, że w każdej chwili możesz skorzystać z pomocy ekspertów! Opracowując „Powrotnik”, staraliśmy się zawrzeć w nim jak najwięcej praktycznych informacji. Zdajemy sobie jednak sprawę, że opisanie wszystkich sytuacji, z jakimi mogą spotkać się osoby powracające do Polski, nie jest możliwe. Jeżeli po przeczytaniu „Powrotnika” będziesz nadal mieć jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące organizacji swojego powrotu do kraju, zapraszamy do zadawania pytań. W ten sposób możesz uzyskać odpowiedzi na swoje pytania i rozwiać wszelkie niejasności.

Mamy nadzieję, że wskazówki oraz informacje zawarte w „Powrotniku” pomogą osobom wracającym do Polski na nowo ułożyć sobie życie w kraju.

Przytaczane w „Powrotniku” przepisy, o ile nie zostało to inaczej zaznaczone, dotyczą powrotów z państw członkowskich EOG oraz Szwajcarii.

Drodzy Czytelnicy, oto wstęp do Poradnika, dostępnego na stronie internetowej: www.powroty.gov.pl, którego wybrane fragmenty - zagadnienia - będziemy sukcesywnie publikować na naszych łamach w kolejnych numerach GK. Zainteresowanych, a posiadających dostęp do Internetu, zachęcamy do bezpośredniego zapoznawania się z treścią wydawnictwa, jak również do uczestnictwa w „czatach” z ekspertami w dziedzinie „powrotów” dających możliwość zadawania pytań na nurtujące Państwa tematy. (Redakcja).

O czym piszą inni

Prasoznawca

Polscy politycy nie tylko kłócą się między sobą. Szczególną cechą wielu jest „samozagłada”. Dumnym krokiem podążają do samounicestwienia się. Polityczna śmierć na własne życzenie - oto polska specjalność. Co prawda w politycznym świecie ginęli najznakomitsi, przykładem sam Charles de Gaulle, który w 1969 r. zarządził referendum na temat przyszłej reformy ustroju i od jego wyniku uzależnił pozostanie na urzędzie. Referendum przegrał a następnie podał się do dymisji, jednak był już wówczas stary i nie brakło głosów, iż świadomie popełnił polityczne „samobójstwo”, zaś miejsce w historii zapewnił sobie już dużo wcześniej. Z polskimi politykami rzecz ma się całkiem inaczej. Listę krajowych politycznych strażników na własne życzenie ogłosił magazyn „Dziennika” (11/13 kwietnia). Oto czołowi „samobójcy”:

Kazimierz Marcinkiewicz - konserwatywny nauczyciel fizyki z Gorzowa zręcznie przedzierzgnął się w ideowego i kompetentnego, ale też umiającego zawiązywać przyjaźnie z biznesem, polityka. To procentowało awansami, m.in. w 2005 r. na fotel premiera. Wierzył, że uzyskał w PiS pozycję pozwalającą przeciwstawić się braciom Kaczyńskim. Miał jeszcze dalszą szansę na karierę w PO. Pogryzł go rozwój lub raczej styl, w jakim dowiedziała się o nim opinia publiczna.

Marian Krzaklewski - cały jego styl kierowania AWS był rozłożonym na lata samobójstwem. To AWS startująca jako koalicja dostała niespełna 6 proc. i wylądowała na śmietniku historii.

Leszek Miller - zmieniony z niedouczonego PZPR-owskiego apa-

ratczyka w zręcznego gracza demokratycznej polityki, przekształcił SLD w zwartą polityczną maszynę, odniósł błyskotliwe wyborcze zwycięstwo w 2001 r. i został żelaznym kanclerzem. Ale stał się grabarzem własnej formacji.

Aleksander Kwaśniewski - był politykiem w typie: każdy ma rację. Tyle razy wybaczano mu wpadki, że nie zauważył, jak mocno zmienia się Polska. Gdy podczas kampanii 2007 r. wystąpił na odczycie w Kijowie z niewyraźną dykcją, można to było uznać za epizod. Gdy powtórzył ten wyczyn podczas lewicowego wiecu w Szczecinie, pozwolił uczynić z siebie dyżurny temat dla satyryków.

Antoni Macierewicz - robił zawsze rzeczy, które można uznać za próby samobójcze. W 1992 r., jako minister zobowiązany do lustracji polityków, wpisał na listę lidera swojej partii, szefa ZChN Wiesława Chrzanowskiego. Został oczywiście wyrzucony. W 1998 r. przystąpił do rozbijania kolejnego swego ugrupowania - Ruchu dla Rzeczypospolitej. W 2002 r. po tym, jak wszedł do kolejnego Sejmu z list LPR, z tą partią także rozstał się szybko. Kiedy przyszedł do kancelarii premiera tłumaczył się Kaczyńskiemu z ataku na ministrów, ten o nic go nie dopytywał i poradził mu jedno: aby skorzystał z tylnego wyjścia, unikając tłumy dziennikarzy.

Walka o stanowiska w Parlamencie Europejskim wchodzi w decydującą fazę. Duże szanse na przewodniczącego ma prof. Jerzy Buzek. Jego kandydaturę od pewnego czasu wspiera wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Guenter Verheugen. Polska Agencja Prasowa (6 kwietnia):

Jest on pierwszą osobą z nowych krajów Unii, która pretenduje do tak ważnej funkcji. Będę bardzo szczęśliwy, jeśli prof. Buzek będzie przewodniczył parlamentowi - powiedział Verheugen →→

AMBASADA
POLSKI
W PARYŻU

3 MAJA

FEDERACJA
POLONII
FRANCUSKIEJ

POLSKIE ŚWIĘTO NARODOWE
z udziałem

Maison de la Polonia de France
KONGRES POLONII FRANCUSKIEJ

Program obchodów

**11:00 - Uroczysta Msza święta za Ojczyznę
w kościele Wniebowzięcia NMP w Paryżu**
263 bis, rue Saint Honoré Paris 1er,
M° Concorde albo Madeleine

14:00 - Spektakl pieśni, muzyki i tańca
Espace Saint Pierre, 121 av. Achille Peretti
w Neuilly s/Seine, M° Sablons

**18:00 - Ceremonia złożenia wieńców
pod Łukiem Triumfalnym w Paryżu**
z udziałem plutonu reprezentacyjnego Wojska Polskiego

19:30 - Spotkanie towarzyskie
Espace Saint Pierre, 121 av. Achille Peretti w Neuilly s/Seine, M° Sablons

WSTĘP WOLNY - ZAPRASZAMY WSZYSTKICH

Fédération de la Polonia de France 20 rue Legendre 75017 Paris

Katecheza BÓG OJCIEC

na niedzielę 3 maja

1. Szczęśliwi są ci z nas, którzy mają lub mieli dobrego ojca. Mogą z uznaniem przywoływać czułość i stanowczość swego ojca, przytaczać jego mądre powiedzenia i roztropne decyzje, mówić o jego pobożności, pracowitości, uczciwości itp. Niestety, niemało jest także osób, które noszą w pamięci doświadczenie złego ojca: agresywnego, często nieobecnego w domu. Są wreszcie i tacy, którzy nigdy nie poznali swego ojca i wychowali się bez kontaktu z nim.

2. Doświadczenia ojca ziemskiego wpływają w znacznym stopniu na wyobrażenie Ojca Niebieskiego i na naszą relację do Niego. Katechizm Kościoła Katolickiego podaje jednak, że „Bóg, nasz Ojciec, przekracza kategorie świata stworzonego. Odnosić nasze idee (wyobrażenia) w tej dziedzinie do Niego lub przeciw Niemu, byłoby tworzeniem bożków” (KKK 2779). Niewiele wiedzielibyśmy o Bogu Ojcu, gdyby nam to nie zostało objawione. Boga nazywamy Ojcem, ponieważ został nam objawiony jako „Ojciec” przez Jezusa Chrystusa (por. KKK 2780). Określając Boga imieniem „Ojciec” należy mieć świadomość, że „nikt nie jest ojcem tak jak Bóg” (KKK 239), że Bóg jest naszym najlepszym Ojcem. Od pierwszych lat katechizacji na pytanie: „Dlaczego Boga nazywamy najlepszym Ojcem?”, odpowiadamy: „Bo stworzył i kocha nas oraz opiekuje się nami”.

3. W imieniu „Ojciec” zawarte są więc dwie prawdy o Bogu: pierwsza - że jest On początkiem wszystkiego i najwyższym autorytetem oraz druga - że dobrocią i miłującą troską obejmuje wszystkie swe dzieci (por. KKK 239). Ojcostwo Boga według Starego Testamentu oznacza zwłaszcza to, że wszystko od Niego pochodzi jako od źródła, początku. Ojciec jest dawcą życia. On powołał z nicności do istnienia cały wszechświat, On jest odwieczną miłością, z której, jako ze swego źródła, pochodzi nasze istnienie. Zostaliśmy przez Niego stworzeni na Jego obraz i podobieństwo (Rdz 1, 27).

W Nowym Testamencie „Jezus objawił, że Bóg jest Ojcem w niezwykłym sensie; jest Nim nie tylko jako Stwórca; jest On wiecznie Ojcem w relacji do swojego jedyne Syna” (KKK 240). Bóg jest Ojcem, bo ma Jednorodzonego Syna (Mt 3, 17). Zanim świat zaistniał, Bóg już był Ojcem. W chrześcijańskiej religii odkrywamy, że Bóg jest pierwszym Ojcem i wzorem wszystkich ojców na ziemi. W modlitwie „Ojcze nasz” Jezus z wielką tkliwością zwraca się do swego Ojca. Określenie aramejskie „Abba,” jakiego używa, należy dosłownie tłumaczyć „tato” lub „tatusiu” - jest to wyrażenie, jakim posługuje się dziecko, zwracając się do swego ojca. Jezus uczy nas, że Wszechmocny Bóg, Stwórca wszechświata, jest Ojcem pełnym dobroci, jest naszym Tatą, który opiekuje się nami. W świetle tego objawionego nam oblicza miłującego nas Ojca, chrześcijanin powinien patrzeć na siebie jako na chcianego, kochanego przez Boga, by nie oceniać siebie jedynie przez pryzmat swego być może nieudanego dzieciństwa, wad, grzechów i potknięć. Jesteśmy otuleni bezwarunkową miłością Boga Ojca, niezależnie od naszych niewierności.

Zatem czy modłę się świadomie do Boga Ojca jako jego dziecko? Czy wierzę, że Bóg jest moim Ojcem, że kocha mnie nawet wtedy, gdy grzeszę? Czy cenię sobie godność dziecka Bożego? Czy moje słowa i czyny ukazują innym pełne dobroci i miłości ojcostwo Boga?

4. **Zapamiętajmy: Ojcostwo Boga oznacza, że wszystko od Niego pochodzi i wszystko do Niego zmierza. Prawda o Bożym Ojcostwie odsłania nam inną prawdę - o naszym dziecięctwie Bożym. Nikt nie jest samotny na świecie - każdy ma Ojca, który go stworzył, kocha go, roztacza nad nim swą Opatrzność, współdziała z nim w każdym dobru, przyciąga do siebie jako do źródła. Jesteśmy stworzeni na obraz i podobieństwo Boga, to znaczy, że serce nasze jest tak ukształtowane, iż pragnie kochać Boga jako swojego Ojca. Każdy jest wezwany do wspólnoty z Ojcem w Jego Synu Jezusie Chrystusie, by z pomocą Ducha Świętego wołać „Abba”-Ojciec.**

Ks. Grzegorz Jędrzejewski

A retenir : La paternité de Dieu signifie que tout vient de lui et tout va vers lui. Cette vérité nous en dévoile une autre, celle de notre filiation divine. Personne dans ce monde n'est solitaire, chacun a un Père qui l'a créé, l'aime, prend soin de lui, collabore avec lui dans le bien, l'attire vers lui comme vers la source. Nous sommes créés à l'image et la ressemblance de Dieu, cela signifie que notre cœur est ainsi fait qu'il désire aimer Dieu comme son Père. Chacun est appelé à la communion avec le Père en son Fils Jésus Christ pour qu'avec l'aide de l'Esprit Saint crier « Abba » - Père.

→→ podczas pobytu w Gliwicach. Dodał, że popiera Buzka, swojego „starego przyjaciela”, choć sam należy do innej frakcji politycznej. Walka o funkcję szefa europarlamentu wkracza w decydującą fazę. Włoski premier Silvio Berlusconi forsuje kandydaturę Mario Mauro, który może liczyć na poparcie Portugalii, Hiszpanii i Grecji. Niemcy, Francja i inne kraje tzw. Północy UE gotowe są wesprzeć Buzka.

Natomiast krajowe partie szukają znanych twarzy na kandydatów do europarlamentu (wybory odbędą się 7 czerwca). Postkomuniści wybrali między innym znanego przed laty piłkarza Włodzimierza Smolarka, ojca Ediego - aktualnego reprezentanta Polski w piłce nożnej). PSL zaproponowała znanego dziennikarza... francuskiego, wieloletniego korespondenta „Le Monde'u” i „Le Figaro” w Polsce, Bernarda Margueritte, ożenionego z Polką i obecnie na stałe mieszkającego w naszym kraju. Ten na łamach „Plusa-Minusa” (4-5 kwietnia) przyznał się do współpracy z SB: *Działo się to w 1971 roku. Wydalono mnie wtedy z PRL. Dwie godziny przed wyjazdem wezwali mnie funkcjonariusze SB i szantażowali, że wyjadę, ale żona, obywatelka PRL, musi zostać. Że jeśli chcę ją jeszcze kiedyś zobaczyć, to mam zostać ich kontaktem pod pseudonimem „Gamma”... Chcę być posłem, z którego Polacy, warszawiacy, będą mogli być naprawdę dumni. I dlatego musiałem o wszystkim powiedzieć. Doszedłem do wniosku, że wyborcy powinni wiedzieć o mnie wszystko i zdecydować, czy jestem godzien być nie tylko polskim posłem, ale w ogóle kandydowania. Ja wybrałem Polskę już dawno, pragnę wiedzieć, czy Polska wybierze mnie, czy chce, abym był kandydatem, znając o mnie całą prawdę.*

Polacy we Francji

MŁODZI Z NADZIEJĄ

Karolina Marchlewska

Idź naprzód! Miej nadzieję! Bądź odważny!' Te piękne słowa przyswiecały tegorocznej 74. Pielgrzymce Studentów do katedry Notre Dame w Chartres, zorganizowanej w dniach 4-5 kwietnia przez duszpasterstwa akademickie regionu paryskiego Île-de-France. Młodzież z polskiej parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Paryżu przyłączyła się z wiarą i entuzjazmem do francuskiego szlaku Saint André, tworząc silną grupę czterdziestu pielgrzymów.

WSTAŃCIE, CHODŹMY!

Rzeškość poranka. Za dwadzieścia pięć siódma. Dwie młode dziewczyny zbliżają się szybkim krokiem ku Notre Dame. Plac przed katedrą jest prawie pusty.

- Mówiłam ci, że będziemy za wcześniej... - wzdycha Natalia.

- Ja zawsze jestem za wcześniej. Ale tylko spójrz, jak tu pięknie

o tej porze! - popada w przesadną egzaltację zachwyca Karolina.

- Vous êtes Polonaises? -

Zaczepia je mocno chwiejącym się głosem również zachwycony przechodzień.

Uśmiechają się. Z daleka widzą już powiewającą polską flagę.

To idą siostry Aldona i Antonina. Z każdą kolejną chwilą pod katedrą zbierają się coraz liczniej młodzi Polacy. Ostatnie telefony i sms-y.

Jeszcze ktoś nie wie, jak tu trafić z Place de Clichy, jeszcze komuś nie zadzwonił budzik, jeszcze czekają na księdza Łukasza... Z uśmiechem na ustach i z wiarą w sercach dołączają do francuskich pielgrzymów. Podzieleni na kilkuosobowe grupy z przewodnikiem, zaopatrzeni w Pismo Święte, dobre buty do marszu, ciepły polar, plecak ze śpiworem i gitary - wśród nich jest bowiem rozśpiewana grupa przyjaciół z parafialnego zespołu Oratorio. Uroczyste błogosławieństwo kardynała André Vingt-Trois, wspólne odśpiewanie hymnu pielgrzymki w katedrze Notre Dame i ruszają w drogę.

BO TO JEST WIAŚNIE TO, O CO CHODZI

Symboliczne kilka kilometrów marszu na przedmieściach Paryża - ku ucieście francuskich gapiów - i pielgrzymi... wsiadają do autokarów. Dojadą nimi za godzinę do małej wsi Pontgouin (departament Eure-et-Loir) - miejsca wymarszu do 40-kilometrowej pielgrzymki. Polska młodzież ma więc czas na różaniec i próbę repertuaru muzycznego. Dzięki niezastąpionej Ani, szefowej zespołu Oratorio, dochodzi nawet do szybkiej nauki tańca. Mimo wyjątkowo kontrowersyjnych tekstów o świętym Piotrze grającym na saksofonie rocka i Marii Magdalenie tańczącej *cha-çhe*, kilka pieśni - *Bo to jest właśnie to, o co chodzi, Chwalcie Pana w rytmie reagee, Słyszę już armii Pana głos - wzbudza prawdziwy zachwyty jadących z Polakami Francuzów. Dają z siebie wszystko, żeby wspólnie zaśpiewać pieśń o... dżdżownicy. Mija godzina i w polskim autokarze zaczyna krążyć niepokojąca obawa, że dojedzie on pod samą katedrę w Chartres. Na całe szczęście kierowca - Pascal, brawurowo pokonując siedemnaste rondo, zatrzymuje się wreszcie w Pontgouin.*

MOC BOWIEM W SŁABOŚCI SIĘ DOSKONALI

Zapach wiosennej trawy i śpiew ptaków. W małym kościółku odprawiona zostaje w skupieniu poranna Msza Święta dla całej grupy 300 pielgrzymów ze szlaku Saint André. Wspólna polsko-francuska modlitwa i oprawa muzyczna nabożeństwa jednoczą młode serca.

- Moc bowiem w słabości się doskonalili każdego dnia - przypomina w polskiej części kazania ksiądz Łukasz.

Francuzi są wzruszeni polskim śpiewem podczas Komunii Świętej - *Chlebie najcichszy otul mnie swym milczeniem.* Tuż po Mszy drugie śniadanie na trawie. Za chwilę, podzieleni na 8-osobowe „szapitry”, pielgrzymi ruszają w drogę. Pogoda wyborna do marszu. W lekkim powiewie wiatru czuje się wyraźną obecność Ducha Świętego. Kto wie... może to właśnie On sprawia, że tak wielu młodych pielgrzymów przystępuje podczas marszu do spowiedzi świętej? Polacy śpiewają przez prawie całą drogę: pieśni, różaniec, koronkę do Bożego Miłosierdzia... Głos płynie hen, hen daleko przez pola, łąki i lasy... Co kilka kilometrów postój na rozważanie Słowa Bożego, tekstów Papieża Jana Pawła II i głównego tematu pielgrzymki. Dyskusje w grupach budzą wiele emocji. Rozpalają serca, otwierają skrywane radości, ale też bóle i rozterki. Pobudzają do twórczego myślenia i jednoczą młodych w sile wiary. Pod wieczór młodzi Polacy zbierają się razem na katechezie księdza Łukasza o żywocie i nauce świętego Pawła. Do miejsca posiłku i noclegu docierają wieczorem. Po smacznej, kilkudaniowej kolacji spożytej w oparach aromatów mocno wiosennej tego wieczoru łąki, pielgrzymi zostają uraczeni francuskim... kabaretem na wolnym powietrzu. Polacy śmieją się do rozpuku razem z Francuzami. Po godzinie spędzonej w chłodzie i wilgoci śmiech zaczyna coraz bardziej przypominać kurtuazyjny chichot. Po półtorej godziny szczękania zębami nie śmieje się już nikt. W ostatniej chwili od desperackiej ucieczki do domu ratuje zmarzniętych pielgrzymów rozpalone nicopodał ognisko. I adoracja Najświętszego Sakramentu, która w ciszy nagle rozgrzewa wszystkie serca.

→→ Niemało emocji budzi też wielki biały namiot, gdzie wkrótce zaśnie trzystu pielgrzymów. No... zaśnie to może za dużo powiedziane. Szelest namiotowej foliowej podłogi, wilgoć powietrza, nocne wędrówki tajemniczych lunatyków i wszechzlegające się chrapanie w różnych tonacjach sprawiają, że spanie jest ostatnią rzeczą, która przychodzi każdemu do głowy.

Sen jednak w końcu niespodziewanie płata figla i pojawia się. Strudzonym pielgrzymom jest przecież bardzo potrzebny.

HOSANNA NA WYSOKOŚCIACH!

Niezwykła jest ta Palmowa Niedziela. Już o siódmej wszystkich budzi Haendel. Rzecz jasna, nie osobiście, ale z wielkich głośników ustawionych na pielgrzymkową pobudkę. Po śniadaniu błogosławieństwo i godzinny marsz w ciszy. Niesamowity, jednoczący marsz. Potem znów podział na „szapitry” i ostatnie wspólne, trudne rozważanie Modlitwy Arcykapłańskiej Chrystusa z Ewangelii według św. Jana. Zmęczenie nie zna granic, ale młodzi nie poddają się. Wejście pielgrzymów do katedry w Chartres, poprzedzone mistrzowskim muzycznym oratorium w marszu ulicami miasta, które intonują rozśpiewani Polacy, jest prawdziwym triumfem wiary i jedności. Potężne, majestatyczne rozbrzmiewanie organów przypomina o początku Chrystusowej Męki, którą zaraz będą przeżywać pielgrzymi.

- To wy, Młodzi, jesteście przyszłością Kościoła. To wy Go budujecie. Patrzcie na Chrystusa na Krzyżu - mówi do pielgrzymów biskup Michel Dubost z diecezji Evry - Corbeil Essonnes. To oni, młodzi. Już wiedzą, że się nie zatrzymają. Pójdą naprzód. Odważnie. Z Nadzieją.

Kapłańskie spotkanie

Ks. Tomasz Sokół

30 marca w parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu odbyło się dekanalne spotkanie Księża tutejszego regionu.

Zjazd rozpoczął się Mszą św. o godz. 10 w kościele Wniebowzięcia NMP, której przewodniczył ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

W słowie wprowadzającym ksiądz Rektor zachęcał obecnych kapłanów do głębokiej, kapłańskiej refleksji oraz modlitwy, w tym za cały kościół, papieża oraz wspólnoty parafialne, w któ-

rych pełnią posługę duszpasterską. Ukazał głęboki sens i znaczenie przebaczenia w życiu człowieka, kapłana, w tym liturgicznym czasie kończącego się Wielkiego Postu. Homilię wygłosił ks. dr Tadeusz Stoltz, Dyrektor Biblioteki KUL oraz wykładowca liturgiki w Seminarium Duchownym w Lublinie. Ksiądz dr Stoltz podzielił się własnym, życiowym świadectwem życia kapłańskiego. Nawiązał do osobistych przeżyć, które cechowały jego drogę powołania kapłańskiego, szczególnie w latach seminaryjnych. Mówił również o prawdach wiary, które zdobywa człowiek powołany przez Chrystusa w swoim życiu kapłańskim. Dobry Pasterz szuka zaginionych owiec, przebacza, umacnia i leczy na drogach wiary. Owce są bezpieczne przy swoim Pasterzu, znają Go. Bóg - jako szczególny Pasterz - jest najlepszym pedagogiem. Pozwala człowiekowi żyć w wolności, ciągle czeka, gdy ten oddali się od Niego, jest delikatny, wrażliwy na potrzeby zagubionego człowieka. Bóg jest wśród nas, a my mamy Jemu bezgranicznie ufać.

Następnie w Sali parafialnej odbyła się konferencja Dyrektora Biblioteki KUL na temat: „Obraz Kościoła w zgromadzeniu liturgicznym”. „Liturgia - mówił prelegent - jest uprzywilejowanym miejscem do głoszenia nauki. Wiara jest podstawą zgromadzenia liturgicznego. Wspólnota ta jest otwarta, bo wszyscy jesteśmy ludem świętym nabytym przez ofiarę Chrystusa. Liturgia jest miejscem odkrywania wielu charyzmatów, jest zapowiedzią udziału człowieka wierzącego w przyszłej Liturgii niebieskiej”.

Po konferencji zostały omówione bieżące zagadnienia dotyczące działalności Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Przedstawiali je ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK w Francji, oraz ks. prał. Krystian Gawron, Wicerektor PMK. Sprawy dotyczące Dekanatu paryskiego omówione zostały przez dziekana dekanatu, ks. dr Wacława Szuberta.

Na zakończenie zjazdu miał miejsce smaczny poczęstunek oraz życzenia, jakie zostały złożone imieninowym Księżom Jubilatom, którzy w ostatnich dniach przeżywali swoje święto.

Utrzymywanie tożsamości narodowej i krzewienie kultury polskiej - celem Polskiego Radia Lwów

*„Wesoła Fala” żyje, Jej humor ciągle trwa,
Gdzie polskie serce bije, Tam Radio Lwów głos ma.*

6 marca przy ulicy Lauriston w paryskiej stacji Polskiej Akademii Nauk, z inicjatywy Polskiego Stowarzyszenia Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie odbyło się spotkanie z „Radiem Lwów”.

Wieczór otworzyła prezes APAJTE Agata Kalinowska-Bouvy, przedstawiając przybyłe z daleka nasze rodaczki: redaktor Annę Gordijewską, autorkę licznych audycji i programów na lwowskiej fali, a także wydawcę oraz aktorkę Jadwigę Pechaty, która użycza swojego głosu w radiowych audycjach literackich.

Radio Lwów powstało, a raczej odrodziło się, przed siedemnaście laty - 29 października 1992 roku, kiedy to po 52-letniej przerwie we Lwowie na radiowej fali na nowo popłynęła polska mowa. Mimo nadawania

audycji w języku polskim nadal jednak istnieje marzenie posiadania własnej rozgłośni. W 1996 roku zespół redakcyjny ukonstytuował się jako organizacja społeczna „Polskie Towarzystwo Radiowe”. Jego celem jest powołanie polskiej rozgłośni we Lwowie, gdyż z tej pory radio korzysta ze struktury ukraińskiej. PTR wspiera Konsulat RP we Lwowie, Rodacy z kraju i zza granicy, a przede wszystkim działająca w Warszawie Fundacja Pomocy Polakom na Wschodzie. Za tę nieocenioną pomoc i wsparcie redakcja jest wszystkim ogromnie wdzięczna.

A tak o swojej radiowej fali mówią sami jej twórcy: *To, co wyszliśmy z mlekiem matki, kazało nam stworzyć zręby polskiego radia we Lwowie. Tworzymy dwudziestoosobowy zespół przygotowujący audycje w języku polskim. Nadajemy programy przez 6 godzin tygodniowo z anteny prywatnej rozgłośni ukraińskiej „Niezależni” na falach 106,7 FM. Są chęci, jest idea, jest możliwość tworzenia, a co najważniejsze, są ludzie oddani swojej pasji, cjiarni i pracowici. Swoisty fenomen Lwowa, który od wieków był wielokulturowy, pozwolił na zaistnienie bezprece-*

densowych programów radiowych w języku polskim, pierwszych na Ukrainie. Czysty przypadek bądź też szczęśliwe zrządzenie losu były tego przyczyną. Właściciel prywatnej rozgłośni ukraińskiej „Lwiwska Chwyła” zaproponował emisję audycji w języku polskim. Skorzystaliśmy z tej niepowtarzalnej szansy i programy są nadawane do dziś. Są obecnie nieodłączną częścią polskiej działalności kulturotwórczej Lwowa. Wielu mieszkańców Lwowa nie wyobraża sobie, abyśmy nie istnieli. Polskie audycje są potrzebne - tak twierdzą słuchacze, którzy telefonują, debatują na antenie i poza nią, wypowiadając się na tematy programowe. Cieszą się z ciekawych programów, wytykają błędy i potknięcia, współtworząc z nami audycje, a utrzymywanie tożsamości narodowej i krzewienie kultury polskiej jest celem Polskiego Radia Lwów.

Obie panie pięknie przedstawiły Radio Lwów, w którym wszyscy pracują społecznie, a zespół złożony jest nie tylko z polonistów i historyków, ale także matematyków i inżynierów, studentów, a nawet i uczniów szkół. Dziś nie są już tylko amatorami i pasjonatami radiowego dziennikarstwa, dziś mają wielkie doświadczenie warsztatowe, a na antenie przedstawiają stałe programy i serwisy informacyjne: „Kalejdoskop Lwowski”, „Przegląd kulturalny”, „Poznaj swój kraj”, „Historia Polski w odcinkach”, „Kalendarium”, „Gość programu”, „Spacerkiem po Lwowie”. Posiadają propozycje dla dzieci i młodzieży, konkursy, reportaże. W ramach spotkań z literaturą są czytane powieści autorów lwowskich. Słuchacze mogą też składać życzenia na antenie i brać udział w dyskusjach podczas audycji „Telefon na żywo”, a w niedzielę nadawany jest także program religijny, który tworzą księża, siostry zakonne i grupa młodzieży. Radia Lwów można słuchać w promieniu stu kilometrów od miasta. Liczne audycje dostępne są także w Internecie m.in. na <http://www.lwow.home.pl/>

Na spotkaniu w Stacji PAN redaktor Anna Gordijewska zaprezentowała i skomentowała także ciekawy materiał filmowy, jaki dał podstawę do niezmiernie ożywionej dyskusji, która z kolei przemieniła to oficjalne wystąpienie w miłe przyjacielskie spotkanie zakończone tradycją lampką wina.

Agata Kalinowska-Bouvy

! poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli (1 8,32)

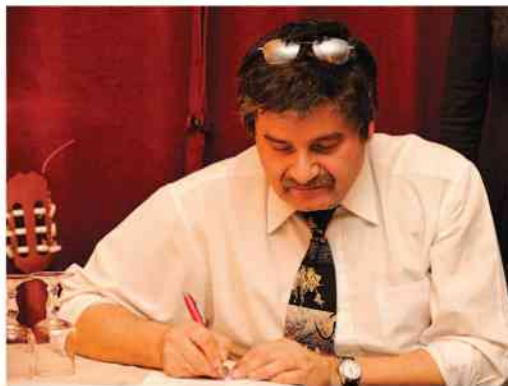
Debiutancki tomik poezji Sławomira Indyka pt. „Prawda o człowieku”

15 marca wielu z nas miało okazję uczestniczyć w debiutanckim wieczorze poetyckim p. Sławomira Indyka zorganizowanym przez Wydawnictwo APAJTE - Association Polonaise des Auteurs, Journalistes, Traducteurs en Europe w polskiej restauracji Mazurka u stóp

Sławomir Indyk, z zawodu inżynier pracujący w przemyśle samochodowym, jest od lat zaangażowany w duszpasterstwo świeckich. Aktualnie pełni funkcję prezesa Polskiego Związku Katolickiego Regionu Paryskiego.

Jako doświadczony mąż i ojciec czwórki dzieci w I części tomiku stawia sobie i nam pytania o sens życia i o prawdę o człowieku. W części II widzimy, jak odpowiadają na nie biblijni bohaterowie. Tak jak i my, mają oni „swoją cząstkę”. „Skąd wiesz, która jest lepsza”?

Wydarzenie to zgromadziło wielu miłośników i znawców poezji, którzy przybyli, by zapoznać się ze świeżo wydanym tomikiem „Prawda o człowieku”.

Byliśmy świadkami pełnego emocji i wzruszeń programu przygotowanego przez autora i jego rodzinę, małżonkę Alicję i najstarszą córkę Terenię.

Otwarcia wieczoru dokonała Agata Kalinowska-Bouvy, prezes Stowarzyszenia APAJTE, która gorąco powitała przybyłych gości, po czym złożyła gratulacje autorowi.

Następnie, w niezwykle uroczystej atmosferze, przy akompaniamencie gitary i w blasku świec, wysłuchaliśmy deklamacji wielu z wybranych przez autora wierszy - m.in. „Nadzieja i wielkość”, „Chodzenie po wodzie”, „Marta i Maria”. Miłą niespodzianką było także wykonanie kilku utworów muzycznych, skomponowanych przez autora do jego →→

BIBLIOTEKA POLSKA W PARYŻU ZAPRASZA

Z okazji V edycji Europejskiej Nocy Muzeów - 16 maja 2009 Biblioteka Polska w Paryżu zaprasza do zwiedzenia (bezpłatnie) jej zbiorów, m.in. stałej wystawy poświęconej wielkim postaciom historii i kultury polskiej, w tym szczególnie dostępnego od niedawna - po renowacji - odtworzonego Salonu Chopina z Placu Vendôme.

Udostępnimy Państwu również kolekcję grawiur przedstawiających wizerunki władców polskich (od XVI do XVIII w.). Dział książek zaprezentuje mini-wystawę druków i rzadkich dokumentów dotyczących wybitnych Polaków: np. **Mikołaja Kopernika, Jerzego Grotowskiego a także Oscara V. de Milosza. Zapraszamy Państwa również do obejrzenia prac współczesnego artysty Jerzego Brodnickiego - Van Haardt (1907-1980).**

Godziny otwarcia Biblioteki 16 maja 2009: 19⁰⁰ - 22³⁰.

Biblioteka Polska w Paryżu: 6, Quai d'Orleans (metro: Pont-Marie, Saint-Paul, Mauberg-Mutualité, Cardinal-Lemoine).

Kontakt prasowy: Małgorzata Grabczewska - tel. 01.55.42.83.85; e-mail: m.grabczewska@bplp.fr

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO

Mme Helena TUPAJ -	70 euro
Mme Genowefa BECHU-PYRZ -	70 euro
Mr Andrzej CHOWANIEC -	75 euro
Mme Janina TACZAŁA -	70 euro

Czytelnikom, którzy wspierają *Głos Katolicki* „prenumeratą przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

Monique Stalens,

actrice et metteur en scène, professeur de théâtre,

CHERCHE 10 ACTEURS HOMMES POLONAIS

débutants ou demi-professionnels
pour répéter et représenter la pièce
de Witkacy **SZEWCY** à Paris.

Le casting se fera en août et les représentations sont prévus début septembre 2009.

Pour une prise de rendez-vous, appeler dès aujourd'hui
au 01 44 07 59 81 ou envoyer un e-mail à:
monistale@aol.com.

→→ poezji, m. in. „Każdy z nas ma swoją cząstkę”, „Św. Franciszek”, „Pozostaje tylko nasza miłość”. Mieliśmy też okazję wysłuchać interpretacji pieśni „Obława”, „Mury” czy „Arka Noego” Jacka Kaczmarskiego, dzięki którym wielu z obecnych gości, wracając myślami w przeszłość, chętnie i spontanicznie przyłączyło się do śpiewu i wspólnie z autorem „powędrowało” do lat młodości. W ten sposób autor tomiku pragnął oddać hołd artystom, którzy w dużej mierze przyczynili się nie tylko do ukształtowania jego młodości, ale jednocześnie rozgrzewali serca ludzi w czasach beznadziej.

Na zakończenie autor zadedykował ostatni wiersz pt. „Mężczyznę i kobietą stworzył nas...” swojej małżonce, po czym - obdarzony gorącymi oklaskami - przyjmował serdeczne gratulacje i wpisywał indywidualne dedykacje. Życzymy panu Sławomirowi obfitej inwencji twórczej oraz wielu kolejnych tomików poezji w najbliższej przyszłości. I jeszcze raz serdecznie gratulujemy. Z niecierpliwością czekamy na ciąg dalszy! Wierni miłośnicy poezji.

Ewelina Barańska

Zainteresowanych nabyciem tomiku „Prawda o człowieku” i głębszym zapoznaniem się z twórczością Sławomira Indyka zapraszamy do sklepiku przy parafii polskiej Wniebowzięcia NMP.

Préambule au 175ème anniversaire
de la Mission Catholique Polonaise
de France (1836-2011)

« Ch'ti polonais,
d'où viens-tu, où vas-tu ? »

**COLLOQUE NATIONAL
EN RÉGION NORD - PAS DE CALAIS
6 ET 7 JUIN 2009
À HÉNIN-BEAUMONT**

ORGANISATION DU COLLOQUE

Lieux des débats : Hénin-Beaumont,
Espace Lumière, 39 rue Elie Gruyelle

Date du colloque : 6 et 7 juin 2009

Frais d'inscription : Formule A : 45 euros par personne (ce prix comprend : les frais de dossier du colloque, les repas, le déplacement en autocar à Lens.) ; Formule B : 35 euros par personne (sans les repas) ; Formule C : 25 euros par personne (sans les repas ni le transport) - date limite d'inscription : 3 mai 2009.

Condition de participation : Nous retourner la fiche d'inscription dûment complétée accompagnée du règlement avant le 3 mai 2009 (conditions suspensives de participation au colloque).

Informations : Secrétariat du colloque, Maison de la Polonia de France ; 39 rue Elie Gruyelle ; 62110 Hénin-Beaumont ; Tél. : 03 21.49.20.92 ;
E-mail : contact@maisondelapolonia.com

Ofiary na Tydzień Miłosierdzia

Ks. Jerzy GUBERNAT -	390 euro
w tym: Wspólnota z Potigny -	125 euro
Państwo DULOWSKI - POTIGNY -	50 euro
Wspólnota z Mondeville -	215 euro
Mr Bernard WOJTCZAK - ST. GRATIEN -	100 euro
Mme Jane PETITFRERE - BONS TASSILLY -	20 euro
Mr et Mme Henri ARCISZEWSKI - GOYRANS -	100 euro
Mme Anna LAGARDE - VITRY SUR SEINE -	120 euro
Mr Alphonse STERZ - AMIENS -	23 euro
Mr et Mme DAKOWSKI - LE CREUSOT -	35 euro
Michalik - LENS -	60 euro
Mme Helena KAŁUŻNA - TUCQUEGNIEUX -	30 euro
Mme Janina WESOLEK - ESCAUDAIN -	20 euro
Ks. Jan CIĄGŁO SChr. -	530 euro
w tym: AULNAY SOUS BOIS -	360 euro
BLANC MESNIL -	120 euro
Mr et Mme François OLSZEWSKI - LE BLANC MESNIL -	50 euro
Mme Viridianne REY - PARIS -	150 euro
Mr et Mme Dariusz ZDANOWICZ - BAGNOLET -	50 euro

Cfjardawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

**POLSKI OŚRODEK WAKACYJNY
STELLA MARIS (GWIAZDA MORZA)**

położony na Opalowym Wybrzeżu
obok Le Touquet Paris Plage
(220 km od Paryża, A-16)

ZAPRASZA NA WEEK-ENDY I WAKACJE.

Rezerwacja: Stella Maris 376 chemin du Baillarquet - 62780 Stella Plage;
Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55; e-mail: contact@stellamaris-vacances.com
internet: www.stellamaris-vacances.com

- ROZLICZENIA KSIĘGOWE -

TEL. 06 64 27 98 95

FRYZJERKA DAMSKA- strzyżenie, - koloryzacja, - pasemka,
- refleksy, - balleyage, - dobór fryzury.

Paris 15 - tel. 06 78 12 30 35.

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**przeprowadzki
przewóz paczek
Paryż - Polska
transport towarów z Polski
na zamówienie
auto-laweta**

Poznań-Konin-Lódź-Warszawa; Siedlce-Białystok-Olsztyn i okolice

tel. +33 (0)6 73 91 12 04; +48 (0)6 00 80 08 08

DYPLOMOWANY PSYCHOLOG -

diagnoza, psychoterapia indywidualna i terapia małżeństw.

KONTAKT: 01 42 88 49 61

★ ★ ★
★ ★ ★
★ ★ ★
★ ★ ★
★ ★ ★
★ ★ ★

Institut privé France-Europe Connexion
établissement privé d'enseignement supérieur
enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris

★ ★ ★
★ ★ ★
★ ★ ★

SZKOŁA JEZYKA FRANCUSKIEGO

Zapisy na 2 semestr, nowe grupy: maj 2009
zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE

Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris (M° Olympiades) Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.**TEL./FAX: 01 44 24 05 66**

Site: www.ifec-paris.fr; e-mail: ifec@free.fr

KRAWCOWA OFERUJE:

- przeróbki, - poprawki.

T. 01 40 11 68 62 (po 18⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)

VOIX CATHOLIQUE

**GŁOS
KATOLICKI**

N° (2317)16: 26.04.2009

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE
- TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -**Editeur:** La Mission Catholique Polonaise en France**Wydawca:** Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)**Adresse:** 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.**Tél.:** 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.**E-mail:** vkat@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.**Rédacteur/Redaktor:** Paweł Osikowski;**Rédaction/Zespół:** ks. Tomasz Sokół, s. Andrea Kowal SMI.**Imprimerie/Druk:** Indica - 24-26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo
dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.**Abonnement/Abonament:** 1an/rok - 56,60 euro; 6 mois/pół roku: 30,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Glos Katolicki

Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejnkera - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

w Niemczech: Glos Katolicki - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n° 791177900

Prix au n°/cena: 1,55 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (M° Gare du Nord)
91, rue de Maubeuge
Tel. 01 42 80 95 6035-959 RZESZÓW
ul. Asnyka 10 lokal 17
Tel. 00 48 (17) 850 12 10**Société REFERENCE**vous propose des fenêtres, portes, volets
en PVC, alu et bois
sur mesure

PRIX IMBATTABLES, QUALITE GARANTIE

Levallois Perret
6, rue Aristide Briand
tél. 01.47.59.02.87
fax. 01.47.59.68.93
contact@reference-fim.comParis 16e
139, rue Ranelagh
tél./fax. 01.45.25.63.55
paris16@reference-fim.comDowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki

06 21 36 32 09

ZMIĘŃ SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBKIbez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO.**

Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 06 25 05 38 62.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 01 41 24 02 86; 01 48 07 81 70.

**KUPON PRENUMERATY
(ABONNEMENT)**

- PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
 ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- Rok (56,60)
 Pół roku (30,30)
 Przyjaciele G.K. (69,66)

Nazwisko:.....

Imię:.....

Adres:.....

.....

.....

Tel. ....

Numer złożony do druku 15.4.2009.

AUTOKAREM DO POLSKI25 LAT POLKI SERVICE FRANCJA - 15 LAT POLKI SERVICE WARSZAWA
PROMOCJE!!!

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming

AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Ślubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślupsk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemyśl,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Gilwice,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; M^o Concorde
Agencja czynna 7 dni w tygodniu**Copernic**
L'EUROPE DE L'EST EN DIRECTCOPERNIC
6, rue des Immeubles
Industriels
75011 Paris (M^o Nation)
tel. 01 40 09 03 43COPERNIC
23, rue Desaix
69003 Lyon
tel. 04 72 60 04 54www.copernic.fr
www.copernic.waw.pl**SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE
NA TANIE LINIE LOTNICZE
ORAZ NA AUTOKARY****PACZKI DO POLSKI**

- zbiórka na terenie całej Francji;
  - wyjazdy w poniedziałki;
  - dostawa do rąk własnych adresata.
- Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach
- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Nasze biuro jest zamknięte w niedzielę.
Godziny otwarcia biura w Paryżu:
od poniedziałku do piątku: od 9⁰⁰ do 17⁰⁰,
w soboty: od 9⁰⁰ do 13⁰⁰.

École Privée **NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studiaZajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

**ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK SZKOLNY:
NOWE GRUPY OD 4 MAJA.****☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15****COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX**
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.www.nazarethfamille.fr

- * Przeprowadzki, wywóz gruzu, porządkowanie, transport materiałów budowlanych. Możliwość fakturowania.
T. 06.66.04.16.67

- * Wywóz gruzu - 100 euro, dowóz materiałów - 50 euro:
- Mercedes Sprinter. **T. 06.12.68.03.72**

ADWOKAT
przy Radzie Adwokackiej w Paryżu**MARTA CICHOSZ**doradztwo prawne
w języku polskim i francuskim**TEL. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87****Polskie ciasta i torty
na zamówienie.****Tel. 06 18 51 86 77****BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M^o Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**KANCELARIA PRAWNICZA
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.
Eliza Bocianowska - adwokat.
105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;
tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.
Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
odzyskiwanie własności itp. w Polsce i we Francji.**PODRÓŻE DO POLSKI*** **IZABELL** - REGULARNY PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!* **LUXSUS** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 euro (powtórzenia 5 euro), do 20 słów - 12 euro (powtórzenia 8 euro). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) - dopłata wynosi -1 euro na tydzień („usługi” - 2 euro)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h³⁰ i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); fax 01 42 96 23 29; e-mail: vkot@club-internet.fr)

SPRZĘDAM DOM - 200 m² + ogród - k/Gdańska, piękna okolica - widok na jezioro. **150 000 euro.**
Tel. 0048 [0]58 684 21 38; e-mail: nel21@wp.pl.

* Przewóz materiałów budowlanych.
Przeprowadzki, transport itp - Renault Master.
T. 06 78 55 84 99.

**MASZ KOMPUTER?
ZAPĘDŹ GO DO PRACY!**

Zamów zestaw informacyjny
(brozura + DVD - za darmo przez 14 dni).
Maria Klugman - tel. 01 45 93 46 38; www.jobjoiemk.biz

L'ASSOCIATION CONCORDE

recherche un(e) comptable/contrôleur de gestion bilingue.
Connaissance de la comptabilité, du Droit des Associations
et du Droit du Travail français indispensables!
T. 01.55.35.32.32; e-mail: pmk@club-internet.fr

* **ZIOŁA ALVEO JUŻ W PARYŻU - 06 64 88 18 20.**

RESTAURANT POLONAIS
SALLE CLIMATISÉE

 LA CRYPTÉ POLSKA

Heures d'ouverture :
du mardi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 22h00,
le dimanche de 12h00 à 16h00,
le soir de 19h30 à 22h30,
fermé le lundi.

Place Maurice Barrès - 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

**TŁUMACZ PRZYSIĘGLY
TRADUCTEUR ASSERMENTÉE
MIROŚŁAWA WIELGOMAS**

polonais, français, espagnol
mobile 06 32 16 79 90; tél./fax 01 69 31 34 56; e-mail: mirka@magic.fr
PISANIE PISM, PODAŃ, ODWOŁAŃ

**LUKSUSOWE 3-POKOJOWE - 60m² (CICHE)
CENTRUM WARSZAWY - SPRZĘDAM!**

Tel. domowy: (00 48 - 22) 628 56 28.

 FOTOGRAFIA
sluczná i okoliznościowa

Tel. 06.79.65.94.52
sesja narzeczeńska gratis

PROSZĘ O KONTAKT

wszystkich zainteresowanych powstaniem prawdziwego,
POLONIJNEGO KLUBU PIKARSKIEGO
oraz chętnych na wyjazd na
Światowe Igrzyska Polonijne w Toruniu.
T. 06.65.35.80.61; e-mail: materaparis@yahoo.fr
Krzysztof Matera

* **WYKORZYSTAJ KRYZYS -
NAUCZ SIĘ NOWEGO ZAWODU - 06 64 88 18 20.**

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

**Na Korsykę, po słońce, ciszę i wytchnienie -
do Domu Polskiego - u św. Jacka -
najlepiej i najtaniej polecieć z Paryża już teraz,
wykupując od razu bilety na nowo uruchomione połączenia lotnicze
EasyJet!**

W w maju od: 38,49 euro (w jedną stronę);
w czerwcu od: 31,49 euro (w jedną stronę).
Bilety powrotne: w kwietniu od: 42,49 euro; w maju od: 52,49 euro;
w czerwcu od 65,49 euro).
* pełną cenę przelotu - z opłatami lotniskowymi - można znaleźć na stronie easyJet.com)

Dom św. Jacka: 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia;
tel./fax 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

ZAPRASZAM: - przedłużanie paznokci, - utwardzanie naturalnej płytki, - stylizacja paznokci metodą żelową na tipsie.
Tel. 06.28.74.23.63 - Ela

 AL-ANON ALATEEN

GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA
DLA KREWNYCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOLIKÓW

AL-ANOM
jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu
CZŁONKA RODZINY lub BLISKIEJ OSOBY.
Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc
zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.
Spotkania odbywają się
W KAŻDY WTOREK O GODZ. 20.00
w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (Me Concorde)
**ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ
AL-ANON.**
CZEKAMY NA CIEBIE!!!
T. 06 26 65 56 66; 06 75 79 03 20

 **JEDNOŚĆ
SŁUŻBA
OZDROWIENIE**

Jeśli uważasz, że masz problem
z **ALKOHOLEM**,
alkohol kieruje Twoim życiem,
**PRZYJDŹ NA SPOTKANIE
ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą
mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie
alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem
doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać
swoją problem - alkohol.

**Spotkania AA odbywają się
w każdy WTOREK w godz. 20.00-21.30**
przy kościele św. Genowefy -
18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).

Anonimowość jest podstawową zasadą
ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW.
NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU: UBEZPIECZENIA I ODSZKODOWANIA

WSZELKIE UBEZPIECZENIA OSÓB I FIRM: - SAMOCHODOWE ZE STAŻEM Z POLSKI - MIENIE - OC - ZDROWIE - NW - LOKATY - RENTY

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

z Gare du Nord: stacja Enghien les Bains. Z dworca: iść peronem w lewo, po wyjściu w prawo ulicą Charles de Gaulle do nr-u 52 bis i przejściem między domami do końca, potem w lewo pasaż pod arkadami. Biuro za wejściem do rezydencji nr 14. A 15 w kierunku Cergy Pontoise, zjazd nr 2 - Argenteuil Orgemont prawym pasem na Epinay i prosto 14 światel - do jeziora w Enghien. Na końcu jeziora w lewo i w prawo na parking kasyna na poziom B. Wyjście: rue Général de Gaulle - centre ville.

27 KWIETNIA - 3 MAJA

PONIEDZIAŁEK 27 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynekowe Przedszkole 9⁰⁰ My Wy Oni - magazyn 9²⁵ Szkoda gadać - program rozrywkowy 9⁵⁰ Kiedy słońce traci blask - serial 10⁴⁰ Film dokumentalny 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Czerep - reportaż 13¹⁵ M jak miłość - serial 14⁰⁵ Stawka większa niż życie - serial 15⁰⁰ Forum 15⁴⁵ Podróżnik 16⁰⁵ My Wy Oni - magazyn 16³⁵ Opowieści wiatru i morza - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynekowe Przedszkole 17⁴⁰ Dzika Polska - serial 18¹⁰ Z archiwum IPN - magazyn 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Sportowy tydzień 21¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 22¹⁵ 30 lat PPA - reportaż 22⁴⁵ Reportaż 23¹⁵ Forum 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹⁴ Dzika Polska - serial 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 28 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 9⁰⁰ Moliki książkowe - magazyn 9¹⁰ Magazyn Medyczny 9²⁵ Reportaż 9⁴⁵ Zawodowcy - magazyn 10¹⁰ Z archiwum IPN - magazyn 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Sportowy tydzień - magazyn 13¹⁵ Barwy szczęścia(2) - serial 14⁰⁵ Kocham Cię Polsko - magazyn 15⁰⁰ Bronisław Wildstein przedstawia 15³⁰ Reportaż 15⁵⁵ 30 lat PPA - reportaż 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁵ Moliki książkowe - magazyn 17⁵⁵ Reportaż 18¹⁵ 300 % normy - teleturniej 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Komentator - magazyn 21²⁰ Barwy szczęścia - serial 21⁴⁵ Nieznani sprawcy - dokument 22¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22³⁵ Biznes z gwarancją - magazyn 22⁵⁵ Zagadki tamtych lat - reportaż 23²⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹² Skarby nieodkryte - program edukacyjny 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 29 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynekowe 9⁰⁰ Zwierzowiec 9¹⁵ Alchemia zdrowia i urody - magazyn 9³⁰ Łączy nas Polska - felieton 9⁴⁵ Made in Poland - teleturniej 10¹⁵ Telewizyjne Wiadomości Literackie 10⁴⁰ Męska przygoda - magazyn 11⁰⁵ Zaczysze gwiazd 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13²⁰ Barwy szczęścia - serial 13⁴⁵ Biznes z gwarancją - magazyn 14¹⁰ Tomasz Lis na żywo 15⁰⁵ Nieznani sprawcy - dokument 15³⁰ Łączy nas Polska - felieton 15⁴⁵ Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 16¹⁰ Pegaz 16³⁰ Zagadki tamtych lat - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynekowe 17⁴⁰ Zwierzowiec 17⁵⁵ Polska z bocznej drogi 18¹⁰ Słownik polsko - polski 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁴⁵ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Tydzień Polski - magazyn 21¹⁰ Wilnoteka - magazyn 21²⁰ Apetyt na miłość - serial 21⁴⁰ Tak miało być - serial 22¹⁰ Powstanie Zamojskie 1944 - dokument 23⁰⁰ Tomasz Lis na żywo 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹⁴ Słownik polsko - polski 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 30 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj - magazyn 9²⁵ Skarby nieodkryte - program edukacyjny 9⁵⁰ Szansa na Sukces 10⁴⁵ Elementarz - magazyn 10⁵⁵ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Wilnoteka - magazyn 13³⁰ Apetyt na miłość - serial 13⁵⁰ Tak miało być - serial 14²⁰ Powstanie Zamojskie 1944 - dokument 15¹⁰ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Makłowicz w podróży 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁰ Zaczysze gwiazd 18¹⁰ Bzik kulturalny - magazyn 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Z daleka a z bliska 21²⁵ Teatr - W małym domku 23¹⁰ Warto rozmawiać 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹² Bzik kulturalny - magazyn 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 1 MAJA

6⁰⁰ Legenda Tatr - film 7⁴⁵ Życie jak przygoda - dokument 8³⁵ Kuchcikowo 8⁴⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci - magazyn 9⁰⁰ Żegnaj Rockefeller - serial 9³⁰ Laboratorium 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁵ Pod okiem Buddy 10³⁵ Z daleka a z bliska 11¹⁵ Polska z bocznej drogi

11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Klan - telenowela 12²⁵ Pamiętaj o mnie 12³⁵ Hity satelity 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Teatr - W małym domku 14⁵⁵ Program ekumeniczny 15²⁰ Męska przygoda - magazyn 15⁴⁵ Hit Generator - widowisko 16⁴⁰ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci - magazyn 17³⁰ Telewizyjne Wiadomości Literackie 17⁵⁵ Pod okiem Buddy 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20⁴⁰ Na dobre i na złe - serial 21³⁰ Porozmawiaj z 22⁰⁵ Miś - komedia 24⁰⁰ Serwis 0¹⁰ Pogoda 0¹³ Makłowicz w podróży 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 2 MAJA

6⁰⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Aleja gwiazd na L4 - magazyn 9¹⁵ Okna sztuki - magazyn 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódemką - serial 10⁰⁰ 30 lat PPA - reportaż 10³⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11⁰⁰ Złotopolscy - telenowela 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁴⁰ Nawigator - magazyn 12²⁵ Polska dobrze smakuje - dokument 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14¹⁰ Dzika Polska - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Szaleństwa Panny Ewy - serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Z Polską w sercu - dokument 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁵ Film fabularny 22³⁵ Kocham Cię Polsko 23³⁰ 300 % normy - teleturniej 0⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 3 MAJA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁵⁰ Śniadanie na podwieczorek 8⁴⁵ M jak miłość - serial 9³⁰ Ziarno - magazyn 10⁰⁰ Powrót do Wiklinowej Zatoki 10¹⁵ Słownik polsko - polski 10⁴⁰ Złotopolscy - telenowela 11⁰⁵ Pamiętaj o mnie 11¹⁵ Bzik kulturalny - magazyn 11⁴⁵ Transmisja uroczystości 3 Maja 13⁰⁰ Msza św. - kościół Karoliny Kózki w Rzeszowie 14²⁵ Jan Serce - serial 15⁴⁰ Cezary 16¹⁰ Skarby nieodkryte - program edukacyjny 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Rozmowy na temat 17²⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁵ Szansa na Sukces 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Oficer - serial 21⁰⁵ Hit Generator - widowisko 21⁵⁰ Szkoda gadać - program rozrywkowy 22¹⁵ Czas dla kibica 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno - magazyn 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CHASUBLES BRODÉES **SUPER** **VENTE**

Pour commander : (0048) (071) 354 04 06 sklep@urbanowiczhaft.pl
 WEBSHOP - www.urbanowiczhaft.pl **Prix: 49 euros/pce**

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
 7,50€

POLSKA
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

POLSKA
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

PEŁNA SATYSFACJA
 100%
 WZROSTU

Punkty sprzedaży:
 Kioski supermarkety,
 taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa Klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 0811 600 311 0 1 70 75 19 11

MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY

Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe
 w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/min

Wybierz
0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/min 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00 - 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com